

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 28—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6:50	celo leto	K 30—
na mesec	2:30		

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravišče: Knafova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85

V šoli sem moral sneti na izmet šest rešnic. Znal sem jih izvržiti ter sem jih intelektualno hramil. To in

volišta izkrevale, nemadžarske stranke, narodne stranke slovaške, rumunske itd. so bile ubite.

Khuen - Hedervary je mnogo let paševal na Hrvaškem. Moč na svoj obrt in se ne vstrani nobene krivice in nobenega hudočinstva. Kar je na Hrvaškem v malem praktikal, to je poskusil sedaj na Ogrskem in obneslo se mu je. Dobil je večino, dobil je izključno madžarsko večino, strli je moč tistih, ki se niso hoteli ukloniti interesom dinastije in ubil je pravice nemadžarskih narodnosti. Tisti, ki so živeli v mnenju, da je prišel Khuen - Hedervary na Ogrsko, da bi zlomil prevlado madžarskega plemstva in pomagal nemadžarskim narodom do svobode, pravice in človeške eksistence, tisti Slovaki, Srbi in Rumuni vidijo sedaj, da so bili zopet enkrat sramotno prevrati.

Razpad klerikalnih strank.

Ranjki dunajski župan dr. Lu-e-ger je dobro videl, kakšna škoda čaka krščansko-socialno stranko, katero je sam ustanovil in ki je postala vsled njegove jeklene volje najmočnejša stranka v parlamentu. In to svoje mnenje, ki je pač izviralo iz njegovih dolgoletnih izkušenj, je tudi odkrito povedal v svojem političnem testamentu. Komaj so pa pokopali zemeljske ostanke dr. Lu-e-gerjeve, se je že pojavil v stranki razdirajoči duh. Popolnoma razumljivo je, da mora stranka, ki hoče zastopati interese vseh slojev, prej ali slej priti do nasprotij.

V našem avstrijskem gospodarstvem življenju se vrši prav polagoma važna izprememba, ki vpliva tudi na vse politično in socialno življenje. Agrarna država se izpreminja v industrijsko. In napetje med tema dvema gospodarskima panogama je ravno v sedanjem času veliko. Nasledke te gospodarske evolucije čuti tudi nižjeavstrijska krščansko-socialna stranka. Boj med mestom in deželo se je v tej stranki začel. Čeprav hočejo voditelji to dejstvo na raznih shodih in pa v časopisih demontirati, vendar ne bodo preprečili tega procesa, ločitve interesnih sfer, to je razpada stranke.

So pa še drugi pojavi, ki vplivajo z vso silo na razpad dunajske krščansko-socialne stranke. V prvi vrsti pridejo v poštev osebni momenti. Ta stranka združuje zvečinoma elemente, katerim je osebna korist glavna in edina voditeljska v vsem njihovem delovanju. Vsak teh elementov se skuša na račun politike kolikor mogoče okoristiti ter si ustvariti udobno in brezskrbno življenje. Ker je pa naposled vendarle preveč teh nikdar sitih elementov, tedaj mora končno priti do izbruha. Dobro je znan osebni boj, ki se bjeje ravnokar med voditelji dunajske krščansko-socialne stranke dr. Gessmannom in dr. Weisskirchnerjem. In vsak teh dveh mož ima za seboj celo vrsto drugih, ki komaj čakajo, da uničijo nasprotnike ter zasedejo potem vse tiste mastne sinekure raznih upravnih svetnikov, ministrov itd. Ne gre za principe — temveč edinole za osebne koristi. Zanima nas ta boj v prvi vrsti vsled tega, ker vidimo iz raznih odkritij, na kakšen nizek način izrabljajo ti uzor-politiki naših klerikalcev ljudstvo, na kakšen način si polnijo ti možje svoje žepce na račun lahkovernega ljudstva. Toda ta boj se ne bjeje edinole na Nižnjem Avstrijskem — ta boj vlada skoro povsod v Avstriji. Nekaka epidemija se je polastila avstrijskega klerikalizma, za udom mu odpada — in končno bo iz tega mogočnega

vse podobno sem instinktivno sovražil, ker se mi je zdelo temno, dolgočasno. Postal sem pust kakor kmet pri krščanskem nauku v nedeljo popoldne. Dremlje in zdeha, zbudi ga šele amen in sedaj pričakuje napeto, koga bodo gospod klicali.

Birme sem se veselil zaradi nove obleke in daril, procesije sem imel rad, ker igra godba in streljajo, ker ima papa čako in vihrajo bandera.

Vse te zunanje stvari mi niso mogle vzbuditi »vere« v pagansko zakrknjenem sre in kmalu je prišel čas, da so celo te stvari izgubile kredit pri meni, ker sem dobil mesto njih lepše...

No, pridite sedaj vi, ki ste me vzgajali! Ali ni to ironija, gospod papa, da imaš baš ti takega sina, ti pedagog? Kaj ne, tisti »ubogljivi, mirni fant« je vzrastel v nasprotni veri kakor ste vi hoteli?

In ti, papa, si hotel zaradi onih, ki imajo slučajno silo pri nas. In ti hočeš še doseči pri drugih, česar pri meni nisi? Motiš se, dasi si zelo inteligenten!

Oblaki hite svobodno nad vrhovi smrek. Ustavite jih!

Enakomerno vršenje vsaenokrog. Od kje prihaja, kam gre? Vedno močnejše vrši, cel svet je zdaj zabuhel...

klerikalnega znanja in klerikalnega nasprotujočih si strank, ki se bodo bojevale za osebne koristi posameznikov ali pa posameznikov slojev.

Ta boj je tudi razvit med klerikalci na Tiroškem. Na oni strani takovani stari konservativci, na drugi strani mladi krščanski socialci. Boj je naravnost besen. Drug drugemu predbacivajo lopovstvo, ki niso v posebno čast niti tej niti oni stranki. Ta boj je tako hud, da se ne more niti projektirati katoliški shod vršiti v Inomestu.

Epidemija se je pa razširila tudi že na Češko. In sam kardinal Skrbensky je moral poseči pomirjevalno vmes — seveda brez uspeha. Kajti kadar gre klerikalci za osebne koristi, ne pozna nobenih ozirov, ne pozna pristaša, ne brata, ne sestre. Bacili te epidemije so se pa zanesli tudi že med laške klerikalce. Afera Buttigoni-Mecchia je le majhen pojav tega velikega procesa. Tudi puljski škof Flapp čuti že neke težave. In celo v novo anektirane dežele se je zanesla ta bolezen. Boj med dr. Stadlerjem in frančiškani priča, da ondotno ozračje ni prav čisto.

Preostaja nam edino še klerikalizem v naših slovenskih deželah. Prvi pojavi te bolezni so se tudi že pri nas pokazali. In čeprav hočejo z raznimi mazili preprečiti to uničujočo epidemijo, vendar smemo že danes smelo trditi, da tudi operativno ne pomagajo bolniku. Vidni znaki so se pokazali predvsem na Gorškem. Toda tudi v naši kranjski klerikalni stranki so se začeli kazati prav isti pojavi in znaki kakor v dunajski krščansko-socialni stranki. Preveč je lačnih želodec!

Toda naša klerikalna stranka se šele pripravljala po vzgledu dunajskih krščanskih socialcev osvojiti si tudi mesta. Ne bomo ponavljali sredstev, katera uporabljajo v to svrhu. Mor-da se jim ne posreči. Nekaj je pa gotovo: bliža se trenutek, ko bo klerikalcem zapel mrtvaški zvon. In takrat ne bo pomagalo niti sto po Lu-e-gerjevem originalu kopiranih testamentov naših umirajočih klerikalnih voditeljev.

Zato pa ne smemo biti malosrčni. Čvrsto naprej za napredno in narodno misel — v svesti si, da ima naš nasprotnik kal smrtno bolezen v sebi!

Vseslovansko vseučilišče v Pragi.

Bolgarski listi poročajo baje iz krogov pripravljalnega odbora v Sofiji, da se bo na vseslovanskem kongresu razpravljalo tudi vprašanje o ustanovitvi vseslovanskega vseučilišča. Sedež tega vseučilišča je že naprej določen, namreč Praga.

Dasi vest sama na sebi ni neverjetna, vendar smo se informirali na kompetentnem mestu in izvedeli, da je na dnevnem redu sofijskega kongresa res tudi vprašanje o ustanovitvi vseslovanskega vseučilišča v Pragi.

Pri tem se seveda ne misli na ustanovitev novega vseučilišča, marveč samo na izpopolnitev sedanje češke univerze v toliko, da bi na tej univerzi predavali poleg čeških tudi razni odlični ruski, poljski in jugoslovanski profesorji in učenci.

Ideja sama na sebi je gotovo za razvoj stremeljenja po kulturnem zblizanju slovanskih narodov velikega pomena, vprašanje je samo, ako se da uresničiti.

Prav nikakega dvoma ni, da je Praga najprikladnejše mesto za ustanovitev takega vseučilišča.

Praga je neoporečno središče vsega slovanskega gibanja in češka univerza je že sedaj ognjišče slovanskega dijaštva.

Ako bi se češko vseučilišče izpopolnilo tako, da bi se na njem vršila tudi predavanja v ostalih slovanskih jezikih, bi to imelo za slovansko akademsko mladino, ki stremi po napredku, veličansko privlačno silo.

Ne samo, da bi se znatno pomnožilo število jugoslovanskega dijaštva, ki že sedaj daje prednost češki univerzi pred ostalimi avstrijskimi vseučilišči, marveč v Prago bi prihajali tudi ruski in poljski dijak, pred vsem oni, ki iščejo sedaj zavetišča v Švici, na Francoskem in v Nemčiji.

Da bi bilo to za slovansko stvar velikega pomena, nam pač ni treba še posebe naglašati.

Kakor je gotovo, da si pridobijo slovanski dijaki, ki posejajo vseučilišča na Nemškem, v Švici in na Francoskem, veliko strokovno in znanstveno izobrazbo, takisto sigurno pa je tudi, da ti dijaki izgube s bivanjem v tujih mestih in z obhajevanjem s tovariši tujih, čisto nam Slovonom sovražnih narodnosti vsak smisel in vsako imevanje za slovanske ideje.

Slovanski inteligentji, ki se vračajo z onih visokih šol v domovino, so ponajveč brezpolni internacionalci ali pa so tako prepajani tujega

duha, da njihovo ljubečo občutje naroda več škoduje nego koristi.

Nasprotno pa bi se slovanski akademiki, ki bi postali vseučiliščni v Pragi, ne samo goščali svojemu narodu in njegovemu čuvstvenju, marveč bi se vrgli v pristno slovanski duha in ovojili bi si vsa tista ideala, ki so potrebni vsakemu Slovancu, ki hoče, da v resnici koristi tako svojemu narodu, kakor vseljencem Slovanstvu.

Predavanja v vseh slovanskih jezikih bi med dijaki širila in pospeševala znanje slovanskih jezikov, kar bi bilo dalekosežnega pomena, saj je prav neznanje slovanskih jezikov med slovansko inteligenco tisti kitajski zid, ki v mnogih oziirih zavira medsebojno spoznavanje in uvaževanje.

Slovani še vedno zrejo drug na drugega večinoma s pomočjo nemških nabočnikov, za to je tudi medsebojno spoznavanje tako silno težko, zato je tudi tako lahko zagovoditi med nas klin razdora in medsebojnih sporov.

Slovani ne poznajo drug drugega, tuja je nam slovanska zgodovina, tuja slovanska literatura.

Posredovalci v znanju slovanske povesti in slovanske književnosti so nam ponajveč Nemci, zato se ni čuditi, ako imamo tudi tako neverjetno zmedene pojme o svoji lastni prošlosti in o svojem lastnem kulturnem delu.

Vseslovansko vseučilišče bi bilo oni zlati most, ki bi pomagalo premostiti stare predsodke ter slovanske narode kulturno približal drug drugemu.

Da bi pa to kulturno zblizanje imelo dobrodejne posledice tudi v političnem življenju, je jasno.

Največje važnosti pa bi bilo vseslovansko vseučilišče za one slovanske narode, ki še nimajo svoje univerze.

Za nas Slovence, ki nimamo svojega najvišjega učnega zavoda in ga tudi v dolednem času ne mara ne bomo dobili, bi vseslovansko vseučilišče v Pragi skoro nadomestovalo lastno univerzo, da v marsikaterem oziru bi bilo morda za nas boljše in koristnejše, kakor lastna, od vlade po mačehovsko upravljana univerza.

Vseslovanska univerza v Pragi bi torej bila v eminentnem interesu vseh slovanskih narodov in če bi bilo odvisno samo od teh, da se ta ideja uresniči, bi prav gotovo Praga že v najkrajšem času dobila svoje slovanske stolice.

Toda faktor, ki ima tu glavno besedo in ki tudi končno odločuje, je avstrijska vlada.

Ta pa bo, o tem smo lahko prepričani, storila vse, da prepreči načrt o ustanovitvi vseslovanskega vseučilišča v Pragi in naj si je stokrat dokazano, da bi ta zavod služil zgolj kulturnim ciljem.

Zato bi pomenilo toliko, kakor samega sebe varati, ako bi se zastopalo mnenje, da bi se avstrijsko vlado lahko prisililo, da da svoj »placet« k ustanovitvi vseslovanskega kulturnega zavoda v Pragi.

Kakršne so razmere pri nas v Avstriji sedaj in kakršne bodo ostale brez dvoma še nedogleden čas, je popolnoma izključeno, da bi se dala uresničiti ideja, ki se je rodila v krogih pripravljalnega odbora za vseslovanski kongres v Sofiji.

Lepa, prekrasna je ta ideja, o tem se ne da prerekati, toda žal, da je ta ideja samo ideal, ki v sedanjih razmerah ni izvedljiv!

Nemško človekoljubje.

Nemška narodna zveza v našem državnem zboru je kar naenkrat začutila potrebo postaviti se v vrsto bojevnikov, ki se bojujejo za svobodo in pravice narodov. Sklenila je namreč protestirati proti omejevanju državnopravnih pravic Finske od strani Rusije. Ta protest se ima poslati ruski dumi. V protestu apeluje nemška narodna zveza na svobodomiselnost čute dume. V adresi se tudi navedejo povodi, ki so privedli nemško narodno zvezo do tega koraka, dokazujejo se finska državna prava. Aleksander I. je menda obljubil slavnostno, da bo vedno respektiral finsko državno pravo.

S studom se moramo obrniti od tega hinavskega čina nemške narodne zveze, s katerim hočejo vstopiti v vrste pravih, idealnih braniteljev ljudskih pravic, kakorine najdemo pri Francosih, Angležih in drugih naprednih kulturnih narodih.

Finski narod bi se prav gotovo lepo zahvalil za ta izraz sočustva, če bi poznal mišljenje in delovanje teh svojih prijateljev in zagovornikov. Čudno, da se jih je kar neenkrat polastil ta čut človekoljubja. Kje so bili takrat s svojim sočustvovanjem, ko so se jugoslovanski narodi bojevali soper turški jarem ali pa ko so se junaki Buri boričili proti Angležem? Zakaj ne protestirajo proti hatistični politiki Nemčije, ko se hoče poljskemu narodu siloma vsiliti nje-

gov nemški jezik, ko se ga hoče oprostati celo njegove rodne zemlje, ko se ga na povelje vlade meče iz lastne hiše. Ali niso krivice, katere dala »kulturna« Nemčija poljskemu narodu, prav take in še celo mnogo hujše, nego krivice, katere je namerila »barbarska« Rusija Finski.

Toda čemu bi se osirali čez meje naše države. Ozirno se le nekoliko okoli sebe. Kdaj smo še slišali, da bi Nemci kakemu drugemu avstrijskemu narodu, posebno pa slovanskemu priznali njegove po zakonu zajamčene pravice? Vsak dan vidimo, kako skušajo Nemci uničiti eksistenčne pogoje slovanskih narodov v Avstriji, vsak dan slišimo o brutalnih političnih napadih nemških kulturnoslovov na pripadnike slovanskih narodov. Čutimo pa tudi, kako se moramo bojevati s temi nemškimi človekoljubi za vsako kulturno ali gospodarsko potrebo.

Postopanje nemške uprave na Koroskem in Štajerskem je veliko bolj barbarsko nego postopanje Rusije. Tudi mi Slovenci imamo na Koroskem svoje z ondotno grudo zvezanice pravice, katero pa Nemci kot privandanci z nogami teptajo. Najprej je treba pomesti pred svojim pragom!

Toda tega koraka nemške narodne zveze ne smemo obsojati samo vsled njegove hinavščine — ta korak znači tudi prekoračenje glavnih temeljev v mednarodnem občevarju. Nedopustno je namreč segati v notranje razmere tujih držav. In ravno v tem oziru moramo ta korak še bolj obsojati posebno z ozirom na to, da ravno sedaj odnosajo med našo državo in Rusijo niso najboljše. Kako lekejo je dobil peterburški časopis »Novoje Vremje« od organa, ki zastopa interese Aerenthalove, zato, ker se je dotaknil razmer ruskega naroda v Galiciji in Bukovini.

Imeli bomo še priliko opozoriti te nemško - nacionalne zagovornike narodne svobode na to adresno — s katero kar najbolj obsojajo svoje lastno početje.

O snovanju šol.

II Srednje šole.

Zanimiva je zgodovina srednjih šol pri Čehih. Iz nje se lahko sklepa na politične dogodke v nekaterih mestih. Zlasti na Moravskem se je ves narodni boj bil okoli šol. Dejstva so zelo poučna. Če samo površno pregledamo to zgodovino, že spoznamo, kako vztrajno in energično so se borili Čehi za svoje šolstvo, potem uvidimo, kako malo smo storili dozdaj mi Slovenci.

Danes imajo Čehi v Avstriji 52 državnih gimnazij in 2 privatni ter 33 državnih in 13 deželnih realk. Pa naj nikdo ne misli, da so te šole dobili kratkim potom od države ali dežele. Šest čeških gimnazij izvaja svoj obstoj iz ustanov bogatih poštvalnih plemenitav, 6 od cerkve in plemstva. To so večinoma stari zavodi, kakor naša prva ljubljanska gimnazija. Nekatere od teh so že prenehale, pa so jih obično v 50. ali 60. letih zopet oživili (3), tako da so pri teh pravzaprav občine ustanovitelji.

Razum tega je 18 občin osnovalo popolnoma nove gimnazije, 11 občin je ustanovilo realke. 8 gimnazij in 8 realk je od narodnih šolskih ali nalašč za to ustanovljenih društev. Vsi ti zavodi so podzavljani ali podeželjani razum lani ustanovljene gimnazije v Orlovu v Šleziji in istokot nove jezuitske gimnazije (internat) v Velehradu na Moravskem. Samo 16 čeških gimnazij in 20 realk je ustanovila država, 7 realk pa moravska dežela. A tudi v teh slučajih so občine dostikrat postavile poslopje. — 60% svojih srednjih šol so si ustvarili Čehi popolnoma iz lastne moči!

Izmed cerkvenih ustanov naj omenimo češko gimnazijo v Budjejevicah, ki jo je ustanovil l. 1868. češki škof Jirsik (tako je v nemškem »Jahrbuch« pisano ime). — Ta gimnazija je bila že l. 1878. podzavljena in je veliko pripomogla k narodni okrepitvi budjejeviških Čehov, katerih orjaški boji z nemško nadvlado so znani tudi Slovincem.

O Mladi Boleslavi smo že povedali, da si je občina ustanovila rokodelsko šolo in jo oskrbovala 36 let. Ista občina je k obstoju nižji gimnaziji piaristov — ustanova grofa Czernina od l. 1698. — dodala leta 1868. mestno višjo gimnazijo ter jo vzdrževala do podzavljavanja l. 1881. Občina skrbi še zdaj za stvarne potrebe in plačuje letnih 600 K za učila. Za stvarne potrebe in 1000 K za učila pa prispeva tudi k tamošnji državni realci. Vrh tega je v mestu še poljedelska šola, ki brez dvoma tudi dobiva podporo od občine. — In Mlada Boleslava ni veliko mesto. l. 1900 je imela blizu 13.500 prebivalcev.

Mesto Kolin — 15.000 prebivalcev — je ustanovilo l. 1871. nižjo realko, je preustrojilo z realno gimna-

zijo, dodalo l. 1880. s pomočjo okrajšanih razred, celo gimnazijo je leta 1884. prevzela država. Občina je postavila in vzdržuje poslopje ter prispeva tudi k trgovski šoli 2100 K in je vzdrževala deset let rokodelsko šolo, dokler je ni prevzela dežela. — Podobno so žrtvovali in še žrtvujejo tudi druge občine na Češkem.

Težje je bilo na Moravskem in v Šleziji, kjer so mestne uprave bile v nemških rokah. Tu se šele kaže češka živavost in poštvalnost. V Kromerizu se je iz čeških meščanov sestavil konsorcij in osnoval gimnazijo leta 1882. Država jo je prevzela že prihodnje leto, konsorcij pa bi moral skrbeti za stvarne potrebe, za ravnateljevo stanovanje, za stanovanje in plačo slugi. Medtem je prišla menda tudi občinska uprava v češke roke, ker je že l. 1884. občina prevzela obveznosti konsorcija. Ista občina je l. 1898. ustanovila češko realko, katero je čez 4 leta prevzela dežela. L. 1891. je postavilo mesto Kromeriz poslopje za češko učiteljsko, dalo prva učila in skrbi še zdaj za stvarne potrebe.

V Moravski Ostravi je ustanovilo društvo »Matiče Ostravská« l. 1897. realno gimnazijo, ki je imela kmalu toliko dijakov, da se je delila v gimnazijo in realko. Realke je prevzela l. 1904. moravska dežela, gimnazijo pa l. 1907. država obenem s tamošnjo občinsko nemško gimnazijo. Poleg občinskih doklad za nemške šole, so torej češki meščani plačevali še ogromen narodni davek za svoje šolstvo!

V Prostějovu je l. 1871. češko posojilnica ustanovila nižjo realko. Prihodnje leto jo je prevzela »Matiče školská« in jo polagoma razširila v celo realko. L. 1880. je realka prešla v deželno oskrbo.

Krajevna politična zgodovina odseva jasno iz podatkov o gimnaziji v Kyjovu, vzdolžno od Brna. Tam je osnovala občina l. 1868. nemško nižjo gimnazijo, a jo l. 1897. popolnoma opustila. Sedanja češka gimnazija se je otvorila l. 1898. s prvim razredom, najprej kot mestna in je bila čez 10 let podzavljena. Ko je postala občinska uprava češka, je opustila nemško gimnazijo in ustanovila češko. V pojasnilo poštvalnosti mestne uprave bodi omenjeno, da šteje to mestce samo 4000 prebivalcev. Koliko narodnega idealizma morajo imeti davkoplačevalci, ki si namesto manjših stroškov za nemško nižjo gimnazijo naprtijo večje za češko celo gimnazijo!

Kako sta obe narodnosti tekmovali v snovanju šol, se vidi že iz tega, da ima veliko tudi manjših moravskih mest češke in nemške srednje šole. N. pr. Ogrsko Gradisce (Uherské Hradiště) šteje nekaj nad 5000 duš in ima češko in nemško gimnazijo. Nemško je ustanovila občina l. 1854. kot nižjo realko, jo leta 1864. preustrojila v realno gimnazijo. l. 1872. jo je prevzela država. — Češko gimnazijo je osnovala »Ustř. Matice školská« l. 1884., država jo vzdržuje od l. 1890.

● V Lipniku s 6000 prebivalci sta dve realki. »Ustředni Matice školská« je otvorila s pomočjo tamošnjega društva »Školský spolek« češko nižjo realko l. 1895. Istega leta je občina ustanovila nemško nižjo realko. Čez tri leta je — gotovo potom kompromisa v deželnem zboru — obe prevzela dežela in ji razširila v celi realki. Ravnotako je bilo z realkama v Hodoninu.

Tu in tam se tudi spozna, kakšen veter je v posameznih dobah pihal iz Dunaja. Leta 1871. je država ustanovila češki gimnaziji v Trebiču in v Valašskem Meziříči. Takratna vlada je bila Slovonom naklonjena. — Istega leta so se vpeljale na ljubljanski realki slovenske paralele in je izšlo letno izvestje kranjske gimnazije v slovenskem jeziku. Toda to je trajalo samo dve leti. Leta 1873. so se slovenske paralele na ljubljanski realki opustile, ne da bi se dozdaj zopet obnovile s popolnoma slovenskim učnim jezikom. Gimnazija v Kranju se je tudi povrnila k nemškemu izvestju, kojemu se ni izneverila do današnjega dne. Češka nižja gimnazija v Trebiču se je izpremenila v nemško, le v I. in II. razredu je imela češke paralele. Tudi v Val. Meziříči so leta 1875. prikropali nemške paralele, ki pa so se leta 1883. posušile. Čehi so se uspešno borili proti nemški reakciji. V Trebiču so leta 1880. dobili češke paralele tudi za III. in IV. razred, leta 1885. pa se je gimnazija zopet izpremenila v češko z nemškimi paralelkami, katere je doletela v dveh letih ista usoda kakor v Val. Meziříči in kakor bi najbrže tudi neizogibno doletela nemške razrede na ljubljanski I. državni gimnaziji, ako jih vlada ne bi ločila in napravila iz njih posebne nemške gimnazije v Ljubljani.

Sicer pa tudi Čehom ni manjkalo prevar v teh bojih. V Hranici je ustanovila občina leta 1871. češko realno gimnazijo. Leta 1873. — ista ne-

Quare in nate sequenti nullus in.

»Slovenski svetnik«. Kaj je? Gf. Končan sprejem na kolodvoru se je cesar s spremstvom odpeljal proti mestu. Cesar stane v hotelu Narenta. Ob 1. popoldne so bile avdicije; cesar je sprejel duhovščino, župana z obštvovalci, uradništvo itd. Ob 1/2, je bilo konec sprejemov. Popoldne je bil dvorni obed v hotelu Narenta. Ob 1/4, 5, se je cesar odpeljal proti Dunaju.

Redna seja obč. sveta

Ob torek, dne 7. junija 1910 ob šestih popoldne v mestni dvorani. Za slučaj, da v tej seji ne bi bilo mogoče rešiti vseh točk dnevnega reda, se seja nadaljuje v sredo dne 8. junija t. l. ob šestih popoldne. Dnevni red javne seje: Naznanila predsedstva. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. Objava na novo sprejete mesečne ljubljanskega Franca Šebra. Mestnega magistrata poročilo o prošnjah za vsprejem v domovinsko zvezo mestne občine ljubljanske. Personalnega in pravnega odseka poročila: O dopisu županov glede osnovitve mestne posredovalnice za razpečevanje mesa, mleka in drugih živinskih produktov; o poročilu županov, tičočem se dopisa deželnega odbora vojvodine Kranjske o načrtu zakona glede kanalskih pristojbin; o dopisu županov glede nekaterih prememb občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano; o dopisu županov glede pogojev, ki jih stavlja komenda nemškega vitezkega reda v zadevi prepusitve rimskega zidu na Mirji v last mestni občini ter glede parcelacijskega načrta zemljišča na Mirji; o prizivu Vere pl. Valente in dr. Eriha Moscheta proti odloku mestnega magistrata, s katerim se je najujini hiši predpisala naprava države za sneg. Finančnega odseka poročila: O dopisu županov glede prispevka mestne občine za novo podrobno merjenje in popolnitve načrtov mesta Ljubljane; o dopisu županov glede izposlovanja kredita za nabavo novih geodetskih strojev in računskega stroja za mestni stavbni urad. Finančnega in stavbnega odseka poročila: O dopisu župan. glede podaljšanja zbiralnih kanalov vzdolž Ljubljanske pod projektovano zatvornico v strugi regulovane Ljubljane; o dopisu županov glede oddaje del za železobetonske stropove pri razširjevalnih zgradbah pehotne vojašnice; o dopisu županov glede zgradbe prizidka pri hotelu »Tivoli« in naprave stranišča ob vrtu tega hotela. Stavbnega odseka poročila: o dopisu županov glede oddaje vseh del za zgradbo novega šolskega splotja na Prulah; o dopisu županov glede oddaje del pri zgradbi prizidka k poslopju mestnega dekliškega liceja; o dopisu županov glede naknadne odobritve oddaje del za kanal iz mestne klavnice, podiranje poljskega mostu ter nasipanje ceste v Hradskega vasi; o dopisu županov glede naprave novih stopnic v gornjem delu razglednega stolpa na ljubljanskem Gradu; o dopisu županov glede naprave železne ograje na zidanem podstavku ob Bleiweisovi cesti v podaljšanje že obstoječe ograje do ceste na državni kolodvor; o prošnji Martina Terpotitza za podrazdelitev stavbne parcele št. 138/I. kat. občine St. Petersko predmestje I. del ob Čopovi ulici na dvoje stavbišč; o prizivu superiora jezuitov v Ljubljani proti odloku mestnega magistrata glede stavbne črte za zgradbo nove cerkve sv. Jožefa v Ciril-Metodovi ulici; o prizivu Pongratzevih dedičev proti odloku mestnega magistrata glede izdaje vknjiženega reverza radi raznih prezidav v hiši št. 4 na Ambroževem trgu. Policijskega odseka poročila o dopisu županov glede prememb določil tržnega reda v zadevi prodaje kruha in slaščic na javnih trgih. Šolskega odseka poročila o prošnji slovenskega trgovskega društva »Merkur« glede delegovanja praktičnih trgovcev v izpraševalne komisije na trgovskih šolah. Odsek za olepšavo mesta poročila o prošnji vodstva dijaških iger I. in II. državne gimnazije za prepustitev večjega igrišča za dijaške igre. Direktorja mestnega vodovoda poročila o oddaji stavbnih del pri razširjevalnih napravah vodovodne zaje-malnice v Klečah. Samostalni predlog občinskega svetovalec dr. Karla Trillerja glede dostavljanja ekspresnih pošiljatev. Dnevni red tajne seje: Predsedstvena naznanila. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. Personalnega in pravnega odseka poročila: o prošnjah za razpisano mesto magistratnega konceptnega praktika; o prošnjah za razpisano mesto magistratnega stavbnega asistenta, oziroma pristava. Finančnega odseka poročila o neki prošnji za podporo iz vseučiliškega zaklada. Stavbnega odseka poročila o dopisu županov glede dovolitve stavbnih dokladov tretim uradnikom mestnega stavbnega urada. Obrtnega odseka poročila o prošnjah za rane koncesije.

Dnevne vesti.

† Zakaj molčite, klerikalna gospoda? V številki 42. s dne 23. februarja 1910 je priobčil »Slov. Narod« med dnevnimi vestmi pod zaglavjem »Zakaj molčite klerikalna gospoda?« članek, po katerem se je opravičeno čutil žaljenega prevzreli knesodof dr. Anton Bonaventura Jeglič, kateremu se je med drugim očitalo, da je na nepošten in zločinaki način prišel v posest hranilne knjižice in zavarovalne police slaboumne Franciške Rozman. — Ker smo se uverili sami, da so bile navedbe omenjenega članka popolnoma neosnovane, jih oblašujemo in lojalno preključujemo. — V Ljubljani, dne 4. maja 1910. Uredništvo »Slovenskega Naroda«.

† Dr. Kramarj in slovenske vseučilišče. V proračunskem odseku se je mladočeski poslanec dr. Kramarj toplo zavzel za naše slovenske vseučilišče. Med drugim je rekel, da se zahteve posameznih narodov po lastnem vseučilišču ne morejo trajno zavlačevati. Za mirni razvoj razmer bi bilo mnogo previdnejše, če bi vlada to, kar je neizogibno, preje sama dovolila, ker bi se dalo to nedvomno cenejše, in v kolikor gre za stvar, uspešnejše napraviti. Z ozirom na laško pravno fakulteto je rekel dr. Kramarj, da je ravno češki strankam silno težko zavzeti Lahom nasprotujoče stališče pri določevanju sedeža fakultete. Če pa dobe Lahi pravno fakulteto v Trstu, tedaj imajo češke stranke pravico in dolžnost opozoriti na to, da bi na drugi strani Lahi ugodili upravičenim slovenskim kulturnim težnjam. S tem bi Lahi ustvarili razpoloženje, ki bi jim mnogo prej omogočilo doseči svoj cilj nego sedanje stališče Nemcev, ki ni za Laha posebej vabljivo. Ravnotako, kakor se morajo izpolniti zahteve Slovencev na Primorskem, je potrebno, da se ne zavre njihovih zahtev po lastnem vseučilišču. Če bodo na češkem vseučilišču v Pragi pripuščeni slovenski privatni docenti, tedaj dobe Slovenci že potrebni učiteljski personal.

† Slovenski jezik pri graškem nadsodišču. Na našo notico o pravičah slovenskega jezika pred graškim nadsodiščem čitamo odgovor v večerajšnji »Tagespost«. Odgovor je jako klaverno, ničesar stvarnega ni v njem. Avtor ne more niti z navideznim argumentom ovreči naše trditve, da imajo slovenski odvetniki pred takozvanim slovenskim senatom graškega nadsodišča v zakonu in v večletni praksi zajamčeno pravico, da se pri razpravah v slovenskih pravnih zadevah poslužujejo slovenskega jezika. »Tagespost« sicer priznava, da se je ta pravica respektirala s strani sodišča že desetletja in da je s tem postala že tudi pravovojna, a to je čisto nič ne moti, da bi v isti sapi ne proglasila te pravice kot koncesijo in beneficij. Ako je slovenska zahteva, da se prizna slovenskemu jeziku popolna ravnopravnost v uradih, v zakonu utemeljena, potem ne more biti govora niti o kakšni koncesiji, niti o kakem beneficiju. Pravica je pravica in najsi se je ta pravica že priznala iz »razlogov koristnosti« ali »radi procesne olajšave«, kakor pravi »Tagespostin« članek. Ako Nemci sami naglašajo, da slovenske pravice podpira ne samo zakon, marveč tudi »razlogi koristnosti in procesualne olajšave«, potem sploh ne razumemo, zakaj se bore proti tem priznam slovenskim pravicam. Ako pa se bore, potem vojkujejo zoper svoje boljše prepričanje in s tem javno dokazujejo, da je njihova borba proti pravicam slovenskega jezika vseskozi nemoralna. In da je ta boj nemoralen in brezsmoten, dokazuje tudi to, da pisec članka »Das Slovenische beim Obergerichte« sam priznava, da nimalo ne dvomi, da bi se dala slovenskemu jeziku iz »razlogov koristnosti« priznana pravica z enostavnim protestom spraviti s sveta. In če je stvar tako, čemu je potem dr. Hans Mahler proti svojem boljsemu prepričanju protestiral proti slovenskim izvajanjem slovenskega odvetnika ter se v podkrepljenje svojega protesta celo odstranil od obravnave? »Tagespost« pravi, da se ni hotel izpostaviti sumu, »als favorisiere er die Versuche auf Einschmuggelung einer nicht gerichtsbühlichen Sprache.« Tako? Nemška logika in doslednost! Pisec sam preje priznava, da se že desetletja rabi pred slovenskim senatom graškega nadsodišča neovirano slovenski jezik, par stavkov kasneje pa govori o »vthotapljenju slovenskega jezika!« In slovenščina bi naj ne bila »gerichtsbühlich«? Ali ne ve učeni članek, da tvorijo dve tretjini graškega sodnega okrožja slovenske pokrajine? A navzlic temu bi naj slovenski jezik ne bil naveden pri graškem nadsodišču?! Kaj takihga more trditi samo zaslepljenec ali pa notoričen tepec.

† Še enkrat Stiasny. Iz učiteljskih krogov se nam piše. Štečajno so ga čitali v »Slovenca«, tako se je

razložilo učiteljske poslanice na svojega četa, nadzornika in stomatologa — Stiasnega. Pokadili so mu ti kalini tako, da so nametali na kup stare in nerabne črne še kup raut, da se je bolj kadilo; — in piščali dan, velik kakor predpotopi mamut, ki bi se ga bal vsak »jager«, bo gotovo »perila« tem 4-košnikom v obliki milostljive pohvale. Prostaški so bili ti napadi — pravi dotična izjava, — a še bolj prostaška je izjava sama, ker je le vsled koristolovstva zagledala beli dan. Kar se nadzornika Stiasnega tiče, ga poznamo vsi vrlo dobro, če je pa dopisnik še njegove predstavitelje osvetlil, prav in dobro, da vemo s primernim spoštovanjem obudovati tega vel-moža. Hm — saj se med učitelstvom javno govori, da je veleum Stiasny nekak skriven kandidat za bodočega deželnega šolskega nadzornika! Poveri noli; če bi ta kdaj jahal deželnega konja, bi gotovo vse pobasal v svoj skioptikon in podrejeno učitelstvo bi izdelalo toliko »Učnih slik«, da bi se Stiasny na vse izdaje niti podpisati ne mogel ter bi se s čistim dobičkom lahko udeležil letošnjega jeruzalemskega romanja, da bi potem urbi et orbi predaval o tej »zanimivosti«. Prihodnjič spregovorimo o njegovem »zanimivem« predavanju in o famoznih »Učnih slikah«.

† Deželni odbor kranjski je na Oswaldovo pritožbo zoper sklep občinskega odbora s dne 1. marca 1910 glede naprave in nakupa nove ceste v Grapi razsodil: »V kolikor je sklenen nakup sveta z občinskimi sredstvi, se izpodbijani sklep razveljavi, v ostalem pa se pritožba kot neutemeljena zavrne.« To se pravi, da se nakup ceste ne dovoljuje, pač pa naprav ceste. Zanimivo je, da je deželni odbor navedel vse druge razloge, kakor jih navaja Oswaldova brijtna pritožba. Deželni odbor pravi, da je po predpisih § 60. in naslednjih stavbnega reda iz leta 1875. dolžna prepustiti brezplačno občini svet za napravo cest v slučaju parcelacije. To je sicer res, vendar ima zakon v mislih res obsežne parcelacije, nikakor pa ne tako neznatne, kako je to v idrijskem slučaju. Čuditi se je res klerikalni gospodi, da noče imeti smisla za socialne potrebe prebivalstva. Komu škoduje Oswaldovo rekuriranje, kakor le občanom samim, če se jim stavijo zapreke in dražja gradba hiš. Ali je neki znano gospodi v Ljubljani, kakšna je stanovanjska mizerija v Idriji! Najbrže ne! Sicer bi vrgla Oswaldovo pritožbo v koš, kamor edino spada. Ali deželni odbor nič ne čuje o raznih anketah, ki razmotrivajo, kako zboljšati stanovanjske razmere ljudstva. Vsi javni organi pri tem pomagajo, samo kranjski deželni odbor nasprotuje. Ni bilo torej brez uspeha skupno potovanje Oswald z dr. Peganom v Benetke!

† Cestni odbor idrijski je že dolgo časa stalna rubrika v »Slovenčevih« idrijskih novicah. Pa nič drugega, kakor prazna in neumna namigavanja. Tako piše tudi »Slovenec« zadnje sobote: »Novi načelnik cestnega odbora je te dni prevzemal dedščino po starem odboru. Prišel je k oddajanju tudi deželni uradnik. Deželni odbor bo iz poročila gotovo izprevidel, kako prav bi bilo, če bi uvedel od časa do časa revizije po občinah in cestnih odborih. Kakemu Julčetu ali sorodnim osebam ne bo prav in bodo pretile s pritožbami na upravno sodišče. Dostikrat pa bi bilo boljše molčati, da ne poprimajo zadev v roke še nižja sodišča, nego je upravno.« Tako pišejo klerikalci za svoje backe, ki še ne vedo, da se že od nekdaj vrše revizije od strani deželnega odbora. Kako jih izvršuje, je stvar deželnega odbora. Čudno, da Oswald že preje vé, kaj bo dotični deželni uradnik poročal deželnemu odboru; pa ne da bi Oswald, ki bo odšel imel tudi ceste v oblasti, pomagal pri sestavi poročila! Kakor je razvideti, mora Oswaldova upravna sodišča hudo boleti, da ga vidi celo tam, kjer ni na mestu. Glede računov okrajnega cestnega odbora pa samo toliko. Vsako leto so bili javno razporeženi in jih po cestnem zakonu deželni odbor odobruje! V odbor so bili izvoljeni tudi klerikalci, ki so torej imeli popoln vlogled v poslovanje cestnega odbora. Prepričani smo, da cestni odbor ne bo niti za vinar oškodovan, Prejtnji načelnik cestnega odbora pa lahko spozna, koliko je vredno nekod od njega toli poudarjeno zaupanje in gorečnost zanj. Klerikalci je bil in bo grd hianec!

† Škandalozno šolske razmere v Banjloki. Videl sem že veliko znamenarjenih šol po svetu, a tako škandaloznih razmer, kakor v Banjloki, ni menda nikjer na Kranjskem. Nehote se ti valjuje vprašanje, ko prideš v to daljno selo, prekrščeno v Kranjsko Sibirijo, je li to mrtvačnica ali občinska kanišnica. Par zmehčanih obrazov z razdrapanim obrazom ti pada v oči, vse drugo pa vial v strmem hlačnem robu kakor ostanki otarjenega grada, Gotarje

se imeli v sal Adamovi dobi pri napravi te pomembne stavbe same kleti v nadstropjih in drugoga imena tudi ne zaslišijo te zaduhle podzemeljske jame. Očloveku kar sapa zaostaja od samega amruku. Trhlina zastarela okna, deloma zabita, deloma s starim železjem pritrjena, vrata v razsulu, tla pa s plehom obita in z apnom betonirana. Če se ponoči vsede zraven tebe mala miška ali sivodlaka podgana in te zvedavo ogleduje liki jesenska taščica, ni to nič posebnega. Klopki so že zdavnaj odpovedale svojo službo in otroci so že navajeni komičnih prizorov, da ta ali oni nepričakovano sfrči na tla, na stopnicah pa je najbolj varen oni, ki se po zadnjem delu telesa spušča navzdol. Menda je to dobro za nadučiteljeve otročice, da si, trkljaje se po teh »lojtrah«, kosti trde in kožo rdeče, če se pa kateri ubije, no kaj za to, en človek manj na svetu, druge nesreče ne bo. Peči se podirajo na vseh koneh in skoro bo moral nadučitelj z družino kakor cigani na gmajno. O kaki snagi ne more biti govora. Najbolj se zračni pozimi, ko burja okna odnaša. Kako se počiva pri napol zaprtih oknih, o tem bi vedel povedati nadučitelj P o t o k a r, ki bo čutil vse svoje življenje posledice revmatizma. Občinski »špitaik«, to bi bil najumestnejši napis tem okuženim in razpadlim lokalom. Najhujše gorje pa je, da šola vode nima. Edini vodnjak, ki je bil na razpolago, se je zasmradil z vaško gnojnico in tako mora nadučitelj po hišah za kuho strešnico beračiti. Take razmere tirajo človeka naravnost v obup. Že leta in leta trka in prosi občina za prezidavo šole, a zaman. Zakaj šolska oblast zadevo ovira, je ljudem nerazumljiva uganaka. Učitelj je res večni trpin, uboga brezpravna para, za kojšega nima srca nihče več na svetu.

Očividno.

† Klerikalna korita. Poročali smo že, pri kakšnih masnih koritih sede klerikalni poslanci in najbolj prijetelji in zavezniki naših klerikalcev — dr. Ebenhoch, Morsey in Fuchs. To so namreč tisti ljudje, ki so se v začetku svoje politične kariere z vso silo bojevali zoper kapitalistično kariero in ki so vedno in povsod naglašali svojo veliko ljubezen do nižjih slojev. Navedli smo le nekatere. In če pomislimo, da si je dr. G e s s m a n n, ki je bil čisto navadni vseučiliški knjižničar, »prihranil« od svoje uradniške plače cel milijon za ustanovitev famozne hipotečne banke in da ima dr. Ebenhoch poleg ministrske penzije 20.000 kron še kot upravni svetnik donavske paroplovne družbe letnih 92.500 kron, tedaj moramo že verjeti njihovim čisti in nesebični ljubezni do ljudstva. Imenitno je pa, kako hoče glavni krščansko-socialne stranke zagovarjati v pismu na uredništvo lista »Deutsches Volksblatt« te sinekure. Pravi namreč, da je potrebno, da se varuje interese volilcev in ljudskih slojev, katere zastopa krščansko-socialna stranka, tudi pri gospodarskih institutih; prav posebno pa pri takih, kakor je donavsko-paroplovna družba, ki je za Zgornje Avstrijsko in za stališče napram Ogrski velikanskega pomena. Ne gre za sinekure, temveč za ekonomični vpliv, ki je veliki stranki potreben. To zatrjevanje je pa naravnost smešno! Znano je namreč, da nima stranka vsled teh upravnih mest prav nikakega vpliva na poslovanje omenjenih podjetij. So popolnoma navadne sinekure. In Ebenhoch, Morsey itd. morajo tako plesati, kakor zahteva vlada, ki jim je dala te sinekure, v zahvalo za njihovo »nesebično« delovanje. Radovedni smo, koliko akeij ima krščansko-socialna stranka ali pa Ebenhoch od tega ali onega podjetja, in kdaj so mu akcionarji poverili to mesto. Posebej kar se tiče akcijske družbe Leykam-Josefsthal, je znano, da je vlada že pred časom ponudila to upravno mesto poslancu Dobernigu, ki jo je zavrnil, češ, da se to ne striinja z državnoborskim mandatom. In s to sinekuro je zdaj vlada podkupila poslance Morseyja, oziroma krščansko-socialno stranko. Iz tega pač najboljše lahko razvidimo, zakaj gre klerikalcem in kako zastopajo interese ljudstva in svojih volilcev. Čemu se ustanavljajo razne deželne banke itd.? — da se kreira zopet nekaj masnih sinekur. Tudi nekdanji reven koncipist — zdaj voditelj slovenskega ljudstva, se lahko ponaša z uspehi svoje politične kariere.

† C. kr. okrajni šolski nadzornik agent nemškega šulferajna. V »Laibacher Zeitung« z dne 19. maja 1910 je bila objavljena »Eiudadung zur Offertversteigerung für einen Schulhausbau in Verdreg und Reuter bei Gottschee. Nähere Auskünfte erteilt Prof. Rud. E. Peetz in Laibach, Gerichtsgasse Nr. 13.« V tem razpisu je dosegal c. kr. okrajni šolski nadzornik Peetz višek nesramnosti. Popolnoma svojevoljno je prekršil slovenske vsi Lani, ki leži tudi v popolnoma slovenskem ozemlju, in nemško

spahedranko »Reuter«. Tega imena ne pozna niti uradni krajevni repertorij. Ne vemo, kakšno potuho vživa ta c. kr. uradnik, da si upa na tak flagranten način kršiti uradna določila. Pa to še ni dovolj. Ti šoli zida nemški šulferajna v svrhu pomembovanja slovenske dece, c. kr. šolski nadzornik pa opravlja posle agenta tega šulferajna. To je toliko večja nesramnost, ker je ta človek tudi nadzornik slovenskih šol. Kako naj ta Peetz spravlja v sklad svoje dolžnosti kot c. kr. okrajni šolski nadzornik s svojimi dolžnostmi kot agent nemškega šulferajna, za to se baron Schwarz seveda ne zanima. Značilno pa je, da se za to tudi »slovenski klerikalci ne zanimajo, dasi imajo v deželnem šolskem svetu vso moč v rokah. Schwarz bi kaj takega gotovo ne trpel in Peetz bi se kaj takega tudi ne upal, če bi ne vedela, da je ni krivice in škandala narodnostnega značaja, ki bi ga »slovenski klerikalci ne ignorirali, dokler jim pomaga vlada pri zasledovanju njihovih nemoralnih in korupnih namenov.

† Dopolnilna državnozborna volitev za Gorico se bo vršila 26. t. m., kakor znano. Slovenci se najbrže te volitve ne udeležijo. Klerikalci odklanjajo dosledno vsako skupno nastopanje, hočejo samo diktirati, zato ni mogoče priti do kakega sporazuma za volitve. Tudi je potreba dosti intenzivnega predela za tako volitve v Gorici, če se hoče doseči na slovenski strani res primerno število glasov. Če se Slovenci ne udeležijo, zadene krivda nestrpne zagrizene klerikalne strankarje!

† Ravnatelj gimnazije v Gorici Friderik Simzig stopi v pokoj. Kdo bo njegov naslednik? Simzig je bil sicer Lah, Goričan, ki pa zna slovensko ter je dobro upošteval, kake učence ima c. kr. nemška gimnazija v Gorici. Simzig je bil jako dober ravnatelj; taka je splošna sodba. Ni dvoma, da se bodo potegovali Nemci z vsemi svojimi močmi za to, da bi prišel na gimnazijo za ravnatelja Nemec. Zato je dolžnost slovenskih in italijanskih poslancev, da to preprečijo, ker prejšnji nemški ravnatelj so bili pravi tirani slovenske in italijanske mladine. Na mesto ravnatelja gimnazije v Gorici pa tiče pravzaprav Slovenec, ker večina dijakov je slovenska.

† Preiskava zoper škofa Flappa. Kakor poročajo, hoče rimska kurija poslati apostolskega vizitatorja v Poreč, da uvede preiskavo zoper škofa Flappa. Že nekaj let se pritožujejo zoper tega škofa, ki je največji sovražnik slovenskega in hrvatskega naroda, toda vatikanski krogi niso temu verjeli. Velikega uspeha menda tudi zdaj ne bo. Najpreje Nagl, potem Stadler, zdaj Flapp — kdo pride zdaj na vrsto? Smo radovedni...

† Oholost in predrznost ljubljanskega Nemca. Znani narodni gostilničar na Rimski cesti g. Andrej Marčan in njegova gospa sta vložila po odvetniku g. dr. Oblaku proti Antonu Höffererju, zastopniku nemške klerikalne pivovarne »Antonius« in njegovi ženi tožbo radi žaljenosti časti. Ker sta obtožena prosila odpustčanja, sta jima tožnika odpustila proti temu, da plačata zakonska Höfferer, ki sta se jako ponižno vedla, stroške. Ker Höfferer nista držala obljube, je g. dr. Oblak vložil — seveda — slovensko tožbo na plačilo stroškov. Na tožbo je dobil g. dr. Oblak sledeče pismo:

Herrn Dr. Jos. C. Oblak.
Laibach.
Ich erhalt mit heutigen von k. k. Bezirksgericht Laibach für mich leserlich Ch. II 262/1/10. irgend eine für mich unleserliche Schrift, da dieses Schriftstück wahrscheinlich slawisch welcher Sprache ich nicht mächtig bin.

Ich bin deshalb nicht bevusst was die Angelegenheit bedeutet, und sende Ihnen deshalb erhaltenes retour. Sollten Sie in irgend welcher Sache an mich welche Ansprüche erheben können so bitte mich in deutscher Sprache zu verständigen.

Achtungsvoll
Paula Höfferer.
Iz pisma se vidi, da g. Höfferer tudi nemško dobro zna. Ako bi na Korškem vrnil Slovenec nemško tožbo, bi bil v nemških listih največji »halo«; sploh se redko dogodi, da bi Nemec celo na Korškem vrnil slovensko tožbo, — da se pa drzne ljubljanski nemški uradnik zahtevati, da bi ga slovenske stranke nemško tožile, je že skrajna predrznost. Seveda sta bila zakonska Höfferer obsojena plačati stroške. Pripominjamo samo, da Höfferer sicer nadleguje prav rad slovenske gostilničarje s svojo »zalogo« pivovarne »Antonius«. Rimska cesta 19« — in tedaj tudi slovensko govori, pred oblastmi pa nastopa s nemškimi odvetniki kot izvajajoč nemški uradnik!

† Klerikalci se povadajo — brezmerne, Moravsko-avstrijski Ocht so

tudi napovedali boj soper belice Matice šolske. P. Mokrac, eden najhujših škodnih klerikalcev, je proglasil na shodu na Marijskih Gorah: »Katolik ne bo več podpiral orednje Matice šolske, ki pospešuje svobodno miselstvo, temveč si ustanovi Ciril-metodejsko matico, ki bo ustanavljala zavode za vzgojevanje »katoliških« učiteljev — to se pravi klerikalnih agitatorjev. Torej prav po zgledu naših klerikalcev.

Padec sarajevskega nadškofa. Sarajeva poročajo »Neue Freie Presse«, da bo nadškof dr. Stadler v kratkem času prestavljen v Rim.

Sram nas bodi pred Italijani! Piše se nam: Včeraj ste poročali, da je med avstrijskimi Italijani vsaka 20. oseba član »Lege nazionale« ter vprašali, ali je vsaj vsak 100. Slovenec član naše »Družbe sv. Cirila in Metoda«. Ne, ni! Komaj na 200 Slovencev pride en podpornik naše obrambne družbe.

Slovenskim trgovcem in gospodinjim. Pri slovenskih gospodinjah, posebno pri kmečkih, se je vsled židovske reklame in pomanjkanja domačih izdelkov tako vdomečila Franekova cikorijska, da mislijo, da je le pod tem imenom prava cikorijska. Pa ni tako! V Ljubljani imamo veliko moderno tovarno za kavne surrogate. To tovarno so postavili naši bratje Čehi. Zaslužka ima mnogo Slovencev. Ta tovarna, ki se imenuje »Kolinska«, lahko tekmuje z inozemstvom in prekaša vse istovrstne tuje izdelke. Dobre gospodinjice izjavljajo, da je Kolinska kavna primes vsaj tako dobra, ako ne celo boljše kot Franekova. Ta tovarna pa tudi podpira z lepimi zneski razna naša narodna društva, v prvi vrsti »Družbo sv. Cirila in Metoda«, in vendar se dobe takozvani narodni trgovci, ki v svoji trmasti konservativnosti nečejo slišati o teh domačih izdelkih. Sicer pa je v rokah slovenskega občinstva, da vsakega trgovca, pa bodi druge narodnosti, primora, da ima v zalogi to narodno blago. Zveste odjemalke Kolinske kavne primesi dobe brezplačno za celo leto mesečnik »Slovenska Gospodinja«. Ponekod so se zavedni trgovci medsebojno zavezali, da bodo podpirali to domače podjetje. Kakor je glede tega predmeta, taka malomarnost se opaža pri nekaterih trgovcih in odjemalcih tudi glede drugega blaga, ki se prodaja na korist družbi sv. Cirila in Metoda. V trgovinah je dobili n. pr. vse mogoče tuje pralno milo, a le maloje iz milo iz tovarne g. Andreja Gabrčka iz Gorice, dasi je to blago ravno tako dobro in v isto ceno. Koliko vrst čistil za čevlje dobimo po naših trgovinah, le Ciril - Metodovega ne, ki ga zalaga gosp. Keber v Ljubljani. Isto velja o vseh drugih predmetih. Kako malo so znani družbini svinčniki (Ivan Bonač), družbina peresa (Jernej Bahovec), črnilo (V. Weixl v Mariboru), platno (Skoberne, Ljubljana) id., id. — Več narodne zavednosti slovenski trgovci in slovenski kupci.

Umetniški paviljon R. Jakopiča. Spomladanska razstava se zaključuje v nedeljo 5. t. m. ob 6. zvečer. Včeraj ste bili kupljeni slik: »Nornice« S. Magoliča star. in »Topoli« M. Jame. Mestno zastopstvo za nakup umetnin je izbralo nekaj slik ter jih bo predlagalo občinskemu svetu v nabavo za mestno galerijo.

Uboga tašča! V ljubljansko bolnico je te dni pripeljal neki nemški Kočevar svojo taščo, da bi jo sprejeli v oskrbovanje. Ženska ima neozdravljivo bolezen in je vsaka pomoč popolnoma izključena. Z ozirom na to so v bolnici rekli Kočevarju naj svojo taščo zopet domov pelje, ker je ne morejo sprejeti. To pa Kočevarju ni bilo po volji. Ogorčen je vpraševal, kako pride do tega, da bi moral živeti in oskrbovati taščo, češ, saj sem vzel mlado ne stare in saj sem že mlade sit, kaj bi imel še staro na vratu. Ker pa ti argumenti niso omehčali bolniškim gospodom srea, jo je vrli Kočevar drugače poskušal. Razodel je bolniškim gospodom, da tašče absolutno ne more več k sebi vzeti, ker se je konduktar dolenske železnice zaklel, da babe za noben denar ne pelje domov. A tudi s tem gotovo jako tehtnim razlogom ni Kočevar ničesar opravil. Čudež se, da bolniški gospodje nečejo verjeti, da bi konduktar dolenske železnice mogel svojo pretnjo izvršiti je končno mož odšel s svojo taščo z namenom, da jo spravi v hiralnico. Naj bi se mu to posrečilo, da bi uboga tašča mogla vsaj v miru umreti.

Cenejša živila v Ljubljani. Ljubljanski trg že dolgo ni bil tako živahen kot danes. Prišlo je izredno veliko kmetie in kmetskih branjev in tudi Ljubljancje so v velikem številu živahno segali po živilih. Najživahnejši je bil trg za kurjetino. Vsed ugodne letine so prinesli na trg tako veliko piščancev, da so jih morali prodajati po 80 vin., če so jih hoteli spraviti v denar. Povprečna cena piščancev je danes padla od 1 K

25 vin. na 1 K 15 vin., goslekov od 30 na 40 vin. Jutri opoldne bo morda v malone vrsti redni na mizi piščanec. Vseled dobre mrvke je točno mleka, da je cena kuhanskega masla padla od 2 K 60 vin. na 3 K 30 vin., surovega pa od 2 K 50 vin. na 3 K 20 vin. Zadnji teden je tudi padla pletična moka s 3 K na 2 K 80 vin. Ljubljanski peki so vsled tega pocenili kruh za 4 vin. pri kilogramu. Te cene utegnejo dalj časa držati. Nekaj odpomore draginji na trgu tudi to, da se polagoma odpravljajo takešvani »predtrgi« ob torkih in petkih popoldne. Tamkaj so svoj čas sedeli branjeveci celo popoldne in pozno v noč. Cene so držali visoko, ker so blago lahko še drugi dan prodali. Sedaj odpada predtrg in vsi prodajalci se koncentrirajo le na tržne dni, kar ugodno vpliva na znižanje cen.

V članku »O snovanju žol« se je vrnila tiskovna napaka. Tiskano je »v Mali Boleslavi«, pravilno pa bi se moralo glasiti »v Mladí Boleslavi«.

Pošta v Mengšu. Piše se nam iz Mengša: Razmere, kakršne vladajo na pošti v Mengšu, se ne dajo več prenašati. Drugod nosi pismonoša pisma takoj iz poštnega urada strankam, dočim pri nas ostajajo pisma, ki so namenjena za Mali Mengeš, v veži pismonoševskega stanovanja, kjer čakajo, da jih kdo odnese. Žena pismonoše odnese navadno okrog 6. do 7., dočim bi morala ob pol 4. odnesti. Ko pride kdo vprašat, če je kaj zanj, mu neka stara, gluha oseba kar reče, da naj sam pregleda in tako dobi vsakdo vsa še neoddana pisma v roke, jih prebira in pase svojo radovednost. Zname so pa še druge podrobnosti iz tega vzornega poštnega urada v Mengšu (kaj opravljajo otroci pri pislih, kdo ima prednost! itd.), ki jih pa pridržim za prihodnjic; za sedaj samo zahtevam, da napravi g. poštarica Degiŕer red, ker ji je menda znano, da ni pri njej najvišja instanca. — Mengšan.

Umrla je v Moravčah v brdskem okraju ga. Frančiška Orehek roj. K o s, soproga posestnika in gostilničarja Franca Orehka. P. v. m.!

Planinska kočja na Begunjski je od dne 4. rožnika naprej odprta. Koča je oskrbovana.

Zaročil se je g. Pavel Lapajne v Idriji z gđ. Leni Lapajne istotam.

Nov zdravnik. G. dr. Edvard Šerko, bivši sekundarij deželne bolnice v Ljubljani, se je naselil na Vranskem, kjer je že pričel ordinirati.

Štajerski klerikalec v stiski. Ko so štajerski duhovniki postavili za kandidata v državni zbor profesorja Verstovška, so bili trdno prepričani, da ima njihov kandidat poslanški mandat že v žepu. Toda duhovščina je naletela s svojim kandidatom na odpor, kakršnega ni pričakovala. Preteklo nedeljo je sklical župnik pri Sv. Antonu na Pohorju v farovžu volilni shod, na katerem je neki Žebot iz Maribora hvalil navzočim kmetom profesorja Verstovška. Kmetje pa so kratko izjavili: »Profesorja že ne bomo volili; mi ostanemo pri kmetu.« Nato so volilci odšli, Žebot in župnik sta pa sama zborovala. Ta odločni nastop kmetov je župnika tako razkačil, da je prišel pozneje v neko gostilno, kjer se je lotil mirno sedečih kmetov. Kmetje mu seveda niso ostali odgovora dolžni. Spozabil se je celo tako daleč, da se je nekega kmeta dejansko lotil; dobil pa je prav občutljiv odgovor. Take sramote župnik in agitator iz Maribora nista mogla prenesti. Ugibal sta, kako bi se maščevala tem presnetim »liberalcem«. In uganila sta jo! Naslednji dan so prinesli klerikalni listi grozno vest, da je bil agitator Žebot pred Vuhredom tolovajsko napaden, da so ga tolovaji pobili na tla, ter tako delali z njim, da je bil »ves raztrgan, krvav in ranjen«. Ubogi Žebot da vsled tega ne more iz postelje. To »hudo delstvo« so seveda klerikalci napravili narodni stranki. Zdaj pa poročajo »Narodnemu Dnevniku« razni dopisniki iz Vuhreda, da tamkaj ni ničesar znanega o kakem napadu na Žebota, da je vse skupaj podla klerikalna laž, s katero hočejo klerikalci nahujskati svoje prišaste na one kmete, ki ne marajo farovškega kandidata. Če bi bil Žebot res »ves raztrgan, krvav in ranjen«, kakor pišejo klerikalni listi, bi bil to gotovo kdo opazil na kolodvoru v Vuhredu, kjer je kupil Žebot vozni listek. Če bi se bil res zgodil tak tolovajski napad, kakor pišejo, bi Žebot gotovo ne bil molčal, kakor da se ni ničesar zgodilo, marveč bi bil napravil na kolodvoru tak škandal, da bi bilo vse drlo skupaj. Ker se ni ničesar zgodilo, je seveda poštenjak molčal, kajti prišel bi v veliko zadrego, ako bi kdo zahteval, naj pokaže svoje grozne rane. — Štajerski klerikalci morajo biti res v grozni stiski, ker se poslužujejo takih cigankinih sredstev. S takim postopanjem bodo pri zavednih kmetih dosegli to, da bodo

Elektroradiograf »Ideal«. Hotel pri »Maliču«. Zraven glavne pošte ima od sobote 4. do torka 7. junija sledeči spored: Bombažna industrija. (Originalni posnetek.) Ljubite se med seboj! Sluga in varuh. (Drama.) Luka na plesu. (Komično.) Zadnja predstava se ob lepem vremenu vrši na prostem. Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9. Piščančev življenje. (Originalni posnetek.) Lancelotte in Elaine. (Drama.) Gospoda Nepremišljenca vračilo. (Komično.) Vsa torka in petek od 6. do 10. sodeluje Slov. Filharmonija.

Okrasjen balkon in oken s cvetličjem. V zadnjih letih se je ta lepa navada že precej udomačila po vseh večjih mestih. Z okrašenjem balkonov in oken dobe sicer puste in dolgočasne stavbe mnogo življenja in oko se s posebnim veseljem naslaja na pestrobodnem cvetju in zelenju. Tudi v Ljubljani se je v tem oziru že precej storilo, vendar ne toliko, kakor je bilo pričakovati, zlasti okrog Frančiškanskega mostu je mnogo sicer lepših stavb, ki pa ne pridejo prav do veljave, ker jim manjka zelenja in cvetja. Prav malo se vidi cvetja tudi na Bleiweisovi cesti. Izjemo pa dela: Dekliški licej, hotel Tratnik, Turška hiša na Radeckega cesti, »Mestna hranilnica« in še nekatere druge. — Naj se torej zamujeno čimprej popravi in se okna lično okrase s cvetjem in zelenjem.

Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske od 22. do 28. maja: Rodilo se je 21 otrok; mrtvorojena sta bila dva. Umrlo je 27 oseb, vendar samo 14 domačinov. Umrlo je 5 oseb za jetiko (3 tuji), 1 vladni momec in 21 za različnimi boleznimi.

Umrlo je 21 oseb, vendar samo 14 domačinov. Umrlo je 5 oseb za jetiko (3 tuji), 1 vladni momec in 21 za različnimi boleznimi.

Parizsko obvestilo. V Gori. Oskramba je bil obdelan pleskar Josip Hrovat, lah iz Gorice, rojen leta 1878. Pregrabil se je nad svojo lastno ilustro hčerko. Hrovatova žena je valila vse krivdo na njegovega brata, ki se nahaja sedaj v Ameriki, dekleto pa je bilo še pred policijo povedalo, kaj je delal s njo oče. Baje je prizadel tudi stric, katerega pojde iskat roka pravice v Ameriko. Hrovat je obojen na 4 leta težke ječe s trdim letiščem vsak mesec in s postom vsaka dva meseca. — Potem je sedel na sotočni klopi 28letni Anton Piazza iz Beljana, ki je zabodel 45-letnega Al. Buljana v prsi tako, da je Buljan umrl. Tisti večer je bil Piazza vinjen, igrali so popoldne na kroglice, potem na karte ter se skregali. Buljan je Piazza razžalil, ta ga je šel s seboj iskat, Buljan ga je vrjel ob tla, potem pa pravi, da ne ve nič več, kaj se je zgodilo. Pri obravnavi so se pokazale take okoliščine, da je dobil obtoženec izredno majhno kazen: 15 mesecev strogega zapora s postom.

Kaznovana ženska nezvestoba. V eni najživahnejših ulic v Trstu, — Barriera vecchia — je v I. nadstropju neke tamošnje hiše prav srečno živela zakonska dvojica. Ona lepa, mlada in — naobražena, on »fest« mož, naobražen, baje zemljemerec po poklicu. Vsa javnost je vedela, da se imata zelo rada. Zadnje dni tega tedna je mož odšel po svojem poklicu ter rekel ženi, da ga najbrže ne bo dva dni domu, ker je imel večji popravek izven Trsta. Bodi, da je bilo opravilo prej končano, bodisi po kakem drugem naključju, zemljemerec je prišel domov še isti večer okoli desete ure. — Šel je po stopnicah kakor človek, ki ima mirno vest, ali morda še celo misleč, kako veselje bo naredil »ljubljeni« ženi, da je že — doma. Odpre in vstopi. Prižge luč, žena je že ležala v postelji, ali glej vraga — poleg nje tudi — nekdo drugi. Mož osupljen pogleda, a ona dva v postelji se hočeta dvigniti. Ali zemljemerec, ki je imel popolno prisotnost duha in pameti — jima je zaklical: »Kar ostanita, jaz nisem tak barbar, da bi vaju ravno v tem trenutku motil!« In šel je po stopnicah na ulico, poklical tam policajo in ga peljal v svoje stanovanje, kjer mu je pokazal, kaj se je ravno dogodilo. Nepoklicani gost se je hotel pred zemljemerem opravičevati, ali ta mu je mirno odgovoril: »gospod, jaz vas ne dolžim ničesar, zatorej nikakega opravičevanja, pač se pa takoj izgubite iz mojega stanovanja.« In neznanec jo je popihal. Nato je mož prijel pred njim v sami nočni srajčici stoječo nezvesto ženo, in ne da bi ji kaj očital, jo peljal po stopnicah do vrat, jo potisnil pri vratih na ulico in jej dal močno brcu ter zopet zaklenil vrata za seboj. — Na licu mesta se je takoj nabralo mnogo ljudi obojega spola, ki so gledali v sami srajčici nahajajočo in tresočo se žensko, a še sam policaj je bil v taki zadregi, da ni vedel, kaj naj stori. — No, k sreči je pridrhal mimo izvošček, v ta voz je smuknila na pol naga osramočena nezvesta ženska, povedala kočijažu naslov svojega »znanca« in se zgubila v temno noč.

Elektroradiograf »Ideal«. Hotel pri »Maliču«. Zraven glavne pošte ima od sobote 4. do torka 7. junija sledeči spored: Bombažna industrija. (Originalni posnetek.) Ljubite se med seboj! Sluga in varuh. (Drama.) Luka na plesu. (Komično.) Zadnja predstava se ob lepem vremenu vrši na prostem. Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9. Piščančev življenje. (Originalni posnetek.) Lancelotte in Elaine. (Drama.) Gospoda Nepremišljenca vračilo. (Komično.) Vsa torka in petek od 6. do 10. sodeluje Slov. Filharmonija.

Okrasjen balkon in oken s cvetličjem. V zadnjih letih se je ta lepa navada že precej udomačila po vseh večjih mestih. Z okrašenjem balkonov in oken dobe sicer puste in dolgočasne stavbe mnogo življenja in oko se s posebnim veseljem naslaja na pestrobodnem cvetju in zelenju. Tudi v Ljubljani se je v tem oziru že precej storilo, vendar ne toliko, kakor je bilo pričakovati, zlasti okrog Frančiškanskega mostu je mnogo sicer lepših stavb, ki pa ne pridejo prav do veljave, ker jim manjka zelenja in cvetja. Prav malo se vidi cvetja tudi na Bleiweisovi cesti. Izjemo pa dela: Dekliški licej, hotel Tratnik, Turška hiša na Radeckega cesti, »Mestna hranilnica« in še nekatere druge. — Naj se torej zamujeno čimprej popravi in se okna lično okrase s cvetjem in zelenjem.

Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske od 22. do 28. maja: Rodilo se je 21 otrok; mrtvorojena sta bila dva. Umrlo je 27 oseb, vendar samo 14 domačinov. Umrlo je 5 oseb za jetiko (3 tuji), 1 vladni momec in 21 za različnimi boleznimi.

Elektroradiograf »Ideal«. Hotel pri »Maliču«. Zraven glavne pošte ima od sobote 4. do torka 7. junija sledeči spored: Bombažna industrija. (Originalni posnetek.) Ljubite se med seboj! Sluga in varuh. (Drama.) Luka na plesu. (Komično.) Zadnja predstava se ob lepem vremenu vrši na prostem. Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9. Piščančev življenje. (Originalni posnetek.) Lancelotte in Elaine. (Drama.) Gospoda Nepremišljenca vračilo. (Komično.) Vsa torka in petek od 6. do 10. sodeluje Slov. Filharmonija.

Gruma naspeva. K tozadevali včerajšnji vsoi pripominjamo, da obstru zagrebškega prosta, gđ. Ernestina Skukova, v delalni bolnišnici še ni umrla, pač pa da imajo zdravniki malo upanja, da bi okrevala.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 15 Slovencev in 10 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 6 Hrvatov. — 11 Hrvatov je šlo v Solnograd, 5 v Heb, 15 slovenskih rudarjev se je odpeljalo pa v Nemčijo.

Izgubljeno in najdeno. Šolski učenec Josip Dovč je izgubil bankovec za 10 K. — Gosp. Samuel Grška je izgubil zlat obesek z briljantom in Indijancevo glavo. — Neka dama je izgubila svinlat solnčnik, ki ima na kljuki zlat obroč. — Trgovčeva soproga Franja Flerinova je izgubila zlato žensko uro z verižico, ki je imela za obesek sliko otroka. — Pavlina Ješetova je izgubila usnjato denarnico z manjšo vsoto denarja. — Zasebnica Ana Špeclerjeva je našla denarnico z manjšo vsoto denarja.

Papiga, zelena z modrimi in rdečimi lisami in z rumenim krofom je utekla. Kdor jo dobi, naj jo proti dobri nagradi odda v Erjavčevi ulici št. 4.

Narodna obramba.

Mladina za družbo sv. Cirila in Metoda. Na izletu II. b razreda I. ljublj. drž. gimn. je nabral Tonček Beg med šolci 1 K 20 v. Hvala mladim prijateljem!

Novoustanovljena Ciril - Metodova podružnica za občino Dobrunje s sedežem v Štepanji vasi priredi dne 19. junija veliko ustanovno veselico, ki se vrši na prijaznem, senčnatem vrtu g. Ivana Bričljia v Štepanji vasi. Spored: 1. Šaljiva loterija, 2. korjandoli korzo, 3. šaljiva pošta, 4. petje, 5. godba koncertna in plesna, 6. zverinjak, 7. prosta zabava. Savno občinstvo iz Ljubljane in okolice najljubljeneje vabimo, naj pohiti polnoštevilno 19. junija v Štepanjo vas in naj ne zamudi priilke, ogledati si v zverinjaku med drugim slavnostno turške glave (želve in nože (handžare) s katerimi so Turki odrezali Kristjanom glave. Najbližja pot do g. Bričljia je za Ljubljance čez Kodeljevo. Upamo, da se slavno občinstvo odzove našemu vabilu, zavečajoč se, da se ljubav do doma ne kaže v besedah, ampak v delih. Torej v nedeljo, 19. junija vsi v Štepanjo vas.

Ciril - Metodova podružnica v Krškem. Po neljubi pomoti je v predzadnji številki izostalo, da je v odboru krške moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda tudi g. Josip Perovšek, c. kr. evid. geometer v Krškem.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Mokronogu priredi dne 12. rožnika ob pol 4. popoldne v gostilni »Pri Lipi« (pri g. Pleteršku) veselico z enodejansko burko »Luna ga trka«, z lovom na jestvine in šaljive predmete ter s petjem in godbo. Igra je polna zdravega humora in vloge so poverjene samim takim osebam, ki bodo znale svojo nalogo tudi res vseskozi komično izvesti in ki so žele tozadevno od občinstva že mnogokrat laskavo zahvalo. — Naša podružnica je primeroma še mlada in je imela do zdaj preobsežen delokrog. V prihodnje bo v tem oziru boljše, ker sta se ustanovili podružnici v Št. Ruprtu in v Škocjanu. Tukajšnja podružnica bo v prid glavni družbi pogostejše kakor dozdaj prirajala veselice, sveta dolžnost občinstva pa je, da te prireditve pridno poseča in v tem oziru ne štedi v vinarjem, — kar daš, to plodonosno naložiš za svoje potomce. — Torej dne 12. t. m. na svidenje vsa okoličanska narodno-napredna in prosvetna društva, kakor tudi vse p. n. občinstvo!

Ciril - Metodova slavnost. Ženska in moška podružnica v Sezani sta sklenili v svoji zadnji seji prirediti k 25letni slavnosti vrtno veselico v zelo širokem obsegu. Veselice se vrši 10. julija 1910.

Društvena naznanila.

Sokolka Župa Ljubljana I. se nahaja v položaju težke obrambe. Središče ji je Sokol I., ki se odlikuje z vsemi dobrotami in slabostmi mlajših organizacij. Mladi gorijo v ljubezni k sokolskemu delu, neutrudljivi so, zavečajo se dolžnosti, ampak tudi odgovornosti vodilnega mesta. Pogrečamo poleg sebe delavnih starih bratov, ki so porok, da studenec društvenega rasvoja ne dela skokov, ampak normalno rast v krepak potok in mogočen veletoč. Pojavlja se tu, kakor tudi drugod v večini društev, da krono se končno še da, toda za delo, ki je več vredno od krona, je težko dobiti starejše brate. — Kamnik se preporaja, sicer polagoma, vendar pa se odkritočrno veselimo, ko bomo videli v vrstah kamniškega Sokola poleg svetlih starih bratov, tudi mnogo novih s preporajenimi sili in idejami. V št. Vije se bošča naprednost in naprednost.

Sokolka Župa Ljubljana I. se nahaja v položaju težke obrambe. Središče ji je Sokol I., ki se odlikuje z vsemi dobrotami in slabostmi mlajših organizacij. Mladi gorijo v ljubezni k sokolskemu delu, neutrudljivi so, zavečajo se dolžnosti, ampak tudi odgovornosti vodilnega mesta. Pogrečamo poleg sebe delavnih starih bratov, ki so porok, da studenec društvenega rasvoja ne dela skokov, ampak normalno rast v krepak potok in mogočen veletoč. Pojavlja se tu, kakor tudi drugod v večini društev, da krono se končno še da, toda za delo, ki je več vredno od krona, je težko dobiti starejše brate. — Kamnik se preporaja, sicer polagoma, vendar pa se odkritočrno veselimo, ko bomo videli v vrstah kamniškega Sokola poleg svetlih starih bratov, tudi mnogo novih s preporajenimi sili in idejami. V št. Vije se bošča naprednost in naprednost.

na življenje in smrt v občinski upravi in se odhod prenasa na vse široko polje zasebnega in javnega življenja. Ta boj izšerpa med Sokoli toliko moči in pozornosti, da bo treba odboru in Župi v bodoče zelo paziti, da ne nastopi neorijentiranost v ciljih in stremljenjih sokolskih teženj. Litija in Šmartno imata najmlajše, toda krepko sokolsko dete, ki bo nastopilo na telovadišču ponovito kakor zmag vaju junak. Klerikalni temni valovi tudi tu grozijo z zastrupljenjem čiste studenčnice, vendar ima tu sokolska misel čuvaje, ki imajo misel in srce. Ribnica se dobro drži materijelno, pomanjkanje delavcev, je bilo še bolj občutno kot zdaj. Kadar pa je bilo treba kjerkoli manifestirati sokolsko stvar, je Ribnica vedno nad vse častno rešila svojo nalogo, kar stori brez dvojbe tudi 12. t. m. Sokol II. se spretno razvija. Zbral je v svoji sredi ves napredni živeli iz okraja Trnovo in Št. Jakob. Obeta se od njega, da bo po telovadni moči tretje pri župni javni telovadbi. Odseki Vače, Lašče in Sodražica imajo težko borbo z farovži in protioorganizacijami. Tu se pritiska z vsemi sredstvi. Če imajo nasprotniki uradno moč, nastopijo z uradno brutalnostjo in nasilstvom, če te nimajo, skušajo ubiti Sokola z grožnjami in lažjo. Vžle vsem težkočam gremo dalje in vedno višje. Pridi Ljubljana, okolica, od povsod, odkoder vodijo ceste in pota v Ljubljano, dajte nam s svojo številnostjo moralno oporo, da vztrajamo, mi pa vam damo svoja odkritosrčna sokolska srca in delo svojih žuljavih rok.

Odbor telovadnega društva Sokol II. opozarja vse svoje člane, ki se nameravajo udeležiti v nedeljo 12. t. m. I. župnega zleta Sokolske župe Ljubljana I. na redovne vaje, ki se vrše vsako soboto v društveni telovadnici od 8. do 10. zvečer. Ker se je osnovala za starejše člane starejša vrsta telovadcev, se pozivljajo oni bratje, kateri se hočejo udeleževati, da se priklase vsako soboto od 8. do 10. v telovadnici br. načelniku, oziroma vadiatelju starejše vrste Na zdar!

Odbor telovadnega društva Sokol II. izpolnjuje svojo dolžnost s tem, da bratskim telovadnim sokolskim društvom kar najtopleje priporoča domačo tvrdko za izdelovanje telovadnega orodja Avg. Žabkar. Katera nam je napravila drog in bradljo po konkurenčni ceni in ima sedaj vedno zgotovljeno telovadno orodje v zalogi.

Izlet politič. in izobraževalnega društva za Dvorski okraj se vrši v nedeljo 12. junija t. l. na Brdo pri Viču. Kraj leži v samoti sredi gozda in je jako idiličen. Oddaljen je pičle tričetrt ure od Ljubljane. Zbirališče izletnikov ob 2. popoldne »Pri Franceljnu« na Tržaški cesti. Da se radi potrežbe ve približno število izletnikov, je priglasiti udeležbo pri društvenem tajniku. Različne zabave in ples na prostem.

Pevski zbor slov. trg. društva »Merkur« opozarja še enkrat na izlet, katerega priredi ob ugodnem vremenu v nedeljo, dne 5. t. m. v Podbrezje. Nekaj članov odhaja že jutraj ob 5. 40 minut v Škofjo Loko, od tod čez Jošt v Podbrezje. Drugi se pa odpeljejo z juž. kolodvora ob 11. 40 min. Člane in prijatelje društva vabimo k mnogobrojni udeležbi.

Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Šiški priredi s prijaznim sodelovanjem pevskega zbora Šišenske čitalnice in telovadnega društva Sokol v Spodnji Šiški jutri v nedeljo veliko gozdno veselico na francoskih šancah nad Spodnjo Šiško. Spored: Petje, godba, strelšče, tekma lepote, muzej, telovadba, ples, prosta zabava. Cisti dobiček te priredbe namenjen je prepotrebni zgradbi Sokolskega doma v Šiški, vsled česar se vabi vse narodno zavedno občinstvo, da se v obilnem številu udeleži te važne in kakor se obeta prijazne veselice. »Kanon« je že pripravljen. Jutri torej vsi na francoske okope.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Kamnik priredi, dne 17. junija ob 4. popoldne svoj občni zbor v sodni razpravi dvorani. P. n. društveniki se opozarjajo na določbe § 13 pravil.

Glasbeno društvo v Ribnici priredi v nedeljo, 5. t. m. svoj prvi pomladanski koncert. Brez politike, s edinim ciljem, blažiti članom in poslušalcem srce z lepo pesmijo, je to društvo oralo na glasbenem polju v Ribnici ledino dobro leto. V nedeljo pa nastopi. Vprašal bi kdo: Koncert z ribniškimi močmi? Resnično! Z žilavo vstrajnostjo je izuril pevovodja g. Viktor Grčar svoje pevke in pevce tako, da bodo s sigurnostjo izvajali poleg 10 koncertnih točk kot namerke še opereto »Presenečenje«. Zategadelj vabimo domačine in druge prijatelje petja, naj nas ta dan obiščejo. Priprajo se, da se v Ribnici zapoje še kaj drugega, kakor znana narodna: vro, vro, vro...

Kmetiče inštruktor društva v Šterjah priredi v nedeljo 5. junija ob 3. uri popoldne na vrta gostilne g. K. Sela veselico s petjem, igro in plesom. Pri veselici sodelujeta parob-

»Zorčičeva« in »Sikana«, povski šbor društva »Tomaž« in »Tomaž« in odesk godbe pevskega društva »Zarja« iz Rojana.

Društvo jugoslav. železniških uradnikov. Podružnica Zidani most priredil izlet na Lisco dne 12. t. m. Odhod iz Zidanega mosta prvi oddelek ob 5. zjutraj peš, drugi oddelek z vozovi do Rude ob 6.45 zjutraj (po vlaku št. 36). Izletniki hrvatske proge se vozijo z jutranjim vlakom št. 511 do Sevnice. Jedila je treba vzeti s seboj! Da bo mogoče vse potrebno ukreniti, naj vsi, ki se hočejo udeležiti izleta, nemudoma naznanijo število udeležencev, ter event. druge želje.

Narodna delavska organizacija v Trstu. V nedeljo, dne 5. t. m. se vrši izreden občni zbor N. D. O. v Trstu in se sprejmejo pravila za vse jugoslov. dežele. N. D. O. bo torej kot enotna organizacija razgledala svoje delovanje na vse te dežele.

Slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi naznanja vsem akad. društvom, da se je znižala cena koškom za dijaški podporni sklad od štirih na dve kroni za 1000 komadov.

Slovanski Jug.

— Stanojevičeva knjiga »Zgodovina srbskega naroda«, je nadalje naročil dr. Janko Slebinger, profesor in urednik »Ljubljanskega Zvonca« v Ljubljani. — Ta veleznanimi knjiga, ki stane samo 5 K, a obsega vso srbsko zgodovino od prihoda srbskega naroda na Balkanski polotok do danes, je te dni izšla in mogoče je, da jo naročniki dobe že koncem prihodnjega tedna.

— Zadnji odmev »veleizdajniškega« procesa. Včeraj je bila v Zagrebu glavna razprava proti srbskemu kmetskemu fantu Branku Pajiću, ki služi sedaj pri 27. domobranskem polku. Prva obravnava proti Pajiću se je vršila ob času »veleizdajniškega« procesa. Takrat je bil obdolžen, da je klical: »Živio kralj Peter, živio srbski narod!« in obtožen »veleizdaje«. Sodišče ga je takrat obsodilo radi motenja javnega miru v 1 mesečno ječo. Na pritožbo je stol sedmorice odredil novo razpravo, ki se je vršila včeraj. Obtožbo je zastopal državni pravnik namestnik Kaurić, obtoženca pa dr. Hinković. Po dognani razpravi je sodišče oprostilo Pajića vsake krivde in kazni.

Po slovanskem svetu

— Na češki univerzi je zapisanih v letošnjem poletnem semestru 3878 slušateljev in sicer: na pravniški fakulteti 1813 (1525 rednih, 288 izrednih), na filozofski 1374 (853 rednih, 521 izrednih), med temi 111 farmaceutov, na medicinski 564 (545 rednih, 19 izrednih), na teološki pa 127 (117 rednih, 10 izrednih). Žen je zapisanih v celem 256.

— V »Narodnem divadlu« v Pragi bo R. Strauss dne 12. t. m. sam dirigiral svojo opero »Elektra«, ki je imela tam jako velik uspeh. — Za češko »Nar. divadlo« pomeni to gotovo prav veliko priznanje.

— Praško posojilo. V finančnem odseku praškega občinskega sveta se je sklenilo, da se najame posojilo v znesku 1.500.000 K za mestno električno podjetje.

— Prebivalstvo Rusije. Statistični centralni odbor je izdal letno poročilo, iz katerega je razvidno, da je imela Rusija koncem leta 1909 106.095.000 prebivalcev. — Od leta 1897 se je prebivalstvo pomnožilo za 33.190.000 ali za 26,2 odstot. Na kmetsko prebivalstvo odpade 86,5, na mestno pa 13,5 odstotkov.

— Slovanska enciklopedija v angleškem jeziku. Kakor poročajo češko - ameriški listi, se pripravlja v New Yorku izdaja velikega dela, ki bo posebno za ameriške Slovence velike važnosti. To je »The Slavonic Encyclopedia«, ki jo namerava izdati založnik I. Singer, Ph. dr. Enciklopedija bo obsegala podatke o političnih, gospodarskih, verskih, socialnih itd. razmerah Slovanov. Imela bo 6 zvezkov po 600 strani in nad 300 ilustracij. — Merodajni slovenski krogi naj bi se pobrigali, da bi del o Slovenceh bil spisan tako, kakor se spodobi. Zvoniti po toči ne bo pomagalo.

Razne stvari.

* Zadolženi ogrski parlament. Komaj so novi poslanci izvoljeni, že se oglašajo v velikem številu upniki. Dne 2. junija je bilo na kvesturi ogrskega državnega zbora toliko ljudi, ki so zahtevali pravico, zarubiti diete, da so morali vsakemu posebno številko dati.

* Ali grof, ali branjevec. V Frankobrodu je vzel grof Maks pl. Tauffkirchen na njem malo trgovino, da more preživeti svojo številno rodbino. Oblast je grofa opozorila, da se nikakor ne sme z grofovo častjo

»njegova kramonja«, da je po krvarskih postavitvah prepovedano, da bi plemeništvo izvrševali kakšne obte; naj torej pasti ali grofovstvo, ali pa branjerijo. Grof se je odločil, da pa-ti prvo, kajti od grofovstva ne more živeti, dočim ga branjerija vsaj skromno preživlja.

* Amerikanci proti Rooseveltu. Bivši predsednik Zedinjenih držav, Roosevelt, se je te dni od Amerikancev zelo zameril. Na svojem potovanju po Afriki in Evropi je imel Roosevelt nebroj govorov. Značilno za bivšega predsednika ljudovlade je to, da je v svojih govorih kazal očito simpatije mogočnikom, dočim je zatiranim narodom priporočal, naj bodo udani svojim gospodarjem. Radi takih govorov je moral skoro bežati iz Egipta. Nedavno je govoril v Londonu. Tu je priporočal angleški vladi, naj z železno roko in z mečem kroti svoje podanike. Radi tega govora se je izrazil najvplivnejši ameriški časnikar Hearst sledeče: »Vsi pravi Amerikanci so že siti tega reklamnega junaka, ki potuje po svetu pod pretvezo, da zastopa demokratičen narod. Pravi Amerikanci se zgražajo nad njegovo zahtevo, naj Anglija zatira tuje narode. Od kdaj je vendar potrebno pozivati Angleško, naj vlada z železno roko in krvavim mečem? Ali se je Anglija katerikrat pregrešila v dobrosrčnosti na pram Indiji, Irski, Južni Afriki ali Ameriki. Vse te dežele so bile z železno silo podjarmljene in s krvjo napojene. Samo Amerika se je uspešno uprla Angliji, in zdaj se dobi zastopnik Zedinjenih držav, ki se drzne pozivati to Anglijo, naj energično zatira druge narode.«

* Od ust do ust jo priporočajo in je zatorej ne manjka pri nobeni hiši, kjer gledajo na ličnost: pristne Eisenstädterjeve paste »Mollin« za likanje parketov. Pasta »Mollin« se dobiva v vsaki večji trgovini z materialnim, barvnim in specerijskim blagom. Edini izdelovalci: Tivornica lakov Bratje Eisenstädter na Dunaju, IV./1. Pazite natančno na varstveno znamko »železni vitez«, vpo-dobljeno na vsaki pušici.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča Morilec svoje žene. (Konec.) Fr. Šulgač, žagar, je slisal pred električnim mlinom neko čudno vpitje. Razumel je klic: »Pusti me!« Nato se je čul plosk, kakor bi kdo špevte v vodo vrget, na to pa kriki: »O jej, Jezus Marija pomagaj!« To se je zgodilo ob kake pol 11. Ker je Šulgač strahopeten in babjeveren, ni šel gledat onkraj brega. Tudi gostilničarka Urša Rihar pripoveduje, da je čula vpitje: »O jej, o jej!« odprla je okno, bilo je vse tiho. Sodila je, da je to ženski glas, ki je prihajal od nasprotne brega. Marija Šemrov je slisala ženski jok, šla je tudi ona k oknu, a bilo je vse mirno. Priča Franc Šinkovec je isti večer že ležal, a ne spal. Zasliši žensko vpitje, na kar skoči k oknu, pri tem je prekuenil stol, da se je žena zbudila. A bilo je vse mirno. Šinkovec je pozabil na to, spomnil se je pa tega dogodilja, ko je čul o smrti Franciške Rejčeve. Razprava se nato preloži na drugi dan ob pol devetih dopoldne. — Ko se je čulo, da je Franciška Reje izginila, videlo je obdolženca mnogo prihoditi ob bregu Idrije in v vodo gledati v smeri proti »Podgorami«, česar preje niso nikdar opazili. Dne 1. marca, med pol 7 in 3/4, zjutraj ga je videl Karel Podobnik, ko je stal na Rakah, to je na mestu, ki leži nasproti grabljam. Reje je gledal v vodo. To se je tudi Francetu Podobniku čudno zdelo. Tudi drugi dan po osodepolni noči je videl Podobnik obdolženca ob pol 11. dopoldne na »Rakah«, dočim ga preje ni nikdar videl tamkaj. Na enak način so videle priče: Julijana Lapajne, France Koler in Matija Albreht, Karel, Lapajne, Karel Maksel in Marija Pelhan Reja ob vodi hoditi, zlasti ga je Marija Pelhan dne 3. marca v bližini gozdarske šole opazovala, ko je šel tik škarpe ter gledal v vodo. Franciška Sedej ga je videla, ko je na vsaka dva koraka v vodo pogledal. Videlo se je, kakor bi ga neka nevidna moč gnala k vodi. Z Gregorjem Šinkovcem je Reje v rovu skupaj delal. Temu je tožil, da kar mu je žena ušla, ne more ne jesti, ne spati. Navrta la sta skalo, kakor je Reje pripomnil: »Ti boš odšel, jaz bom pa zažgal in počakal.« kar je smatral Šinkovec za šalo. Kot zadnja priča je bil zaslišan Tomaž Filipič. Tega je Reje nagovarjal, da bi ga sprejeli v rudarsko podporno društvo »Union«. Reje je hotel s Filipičem drugo jutro nekaj važnega govoriti, a ni prišel. — Dokazovanje se je nato zaključilo. Predsednik prebere nato kazensko izkaznico, iz katere je razvidno, da je bil enkrat obsojen zaradi pretepa svoje žene na 24 ur zapora. Prebere se tudi pravno sodno pismo idrijskega župana. — Porotnikom se je stalo očne vsočaje.

* »N. Reje« kriv svojega umora ali na. Nametnik delavnega predništva, dr. Neuhar, utemeljuje v stvarnem govoru krivdo obdolženca in navaja vse pomembne markantne slučaje, ki govorijo za krivdo obdolženca. Pa tudi zagovornik, g. dr. Švigelj, stori vse, da bi pripravil porotnike do prepričanja, da je njegov klient, Andrej Reje, nedolžen.

Predsednik porote, deželnosodni svetnik Vedernjak, pojasnjuje porotnikom v mirnem in strogo objektivnem govoru vse važne momente v razpravi, zlasti kar govori za obdolženčevu krivdo, pa tudi ono, kar govori za njegovo nedolžnost. Občinstvo je ves čas pazno sledilo celi razpravi. Čudilo se je predsednikovi vztrajnosti, zlasti pa mirnemu ter stvarnemu izraževanju obdolženca in nebroj priče.

Vzmemirjeno so čakali poslušalci, katerih je bilo natlačeno polno, izreka porotnikov. Ti so se vrnili po kratkem posvetovanju, nakar je njihov načelnik prečital krivdorek, in sicer z desetimi proti dvema glasovoma. Bleda lica in potrj je poslušal obdolženec porotniški izrek. Pripomnil je, da je nedolžen, če ga prav usmrte. Kmalu so se vrnili sodniki, nakar je predsednik razglasil smrtno obsodbo.

Oglasil se je takoj zagovornik, g. dr. Švigelj, ki pravi, da je obdolženca podučil, da bi mu ničnostna pritožba na najvišje sodišče nič ne pomagala in da sedaj obdolženec hoče nekaj povedati. — Predsednik: »Kaj imate povedati?« — Reje stopi blizu mize in pravi: »Obstānem, da sem jo jaz.«

Porotne obravnave pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Zaig. Juri Golc, 64letni vdovec, doma iz Celja, ima kaj veselo in lepo preteklost za seboj. Privrkat je bil kaznovan l. 1864. in sicer je dobil pet udarcev s palico. Zaradi svojih različnih činov, največ radi tatvine in vlačuganja je bil v zaporu že 21 let in 7 let v prisilni delavnici. Ko je prišel pred štirimi leti iz prisilne delavnice, je dobil službo kurjača v ženski bolnici v Brežicah. Popis ga označuje kot jako vestnega in marljivega v njegovem poslu. Ker pa je imel v zvezi s svojimi starostnimi gorko razmerje z bolniško dekle, so mu nune odpovedale službo. Šel je v Zagreb, kjer ni dobil službe, se vrnil skozi Samobor in Čatež proti Krškemu in dne 16. aprila prošil v vasi Zadovine pri Leskovcu prenočišča, a ga ni dobil. Legel je nekoliko vinjen v koruznico poleg Schenerjevega kozolca. Ob eni ponoči se je prebudil in ker ga je zeblo in je »bil jezen na vse človeštvo«, kakor sam pravi, je zažgal koruzno slamo, vsled česar se je vnel in zgorel Schenerjev kozolec in poleg stoječa šupa. Nato se je napotil proti Kostanjevici, kjer ga je zapekla vest. Zgasil se je pri orožnikih, a ni povedal, da je zažgal; to je izpovedal šele pri sodniji v Krškem, odkoder je bil odpeljan k okrožnemu sodišču v Novo mesto. Pred porotniki ne taji ničesar. Porotniki ga spoznajo krivega hudodelstva zažiga. Ker pa ni priznal svojega dejanja iz kesanja, marveč, da bi prišel zopet v zapor in bil na stara leta preskrbljen s stanovanjem, ga obsodi sodni dvor brez uporabe olajševalnih paragrafov na 10 let težke ječe, poostrene z enim postom vsak tretji mesec. Nadalje se obsodi v povrnitev stroškov kazenskega postopanja in povračilo svote 1500 K zavarovalnemu društvu »Concordia«.

Uboj. Na zatožni klopi sedi dne 31. avgusta l. 1890. v Irči vasi pri Novem mestu rojeni Alojzij Fink, samski zidarski pomočnik, zidarjev in posestnikov sin. Dne 24. aprila je sedel s svojim bratrancem, 18letnim Alojzijem Lukšičem, v vinotoču pri Antonu Kosu v Ločni pri Novem mestu. Proti večeru je prišel v sobo 19letni posestnikov sin Jože Medved z gluhošem čevljarjem Janezom Kovarčičem. Preje precej glasna in razposajena Fink in Lukšič, sta pri vstopu obeh prišlecev umolknila, stikala glave in se nekaj pomenovala. Lukšič je še vprašal 16letno Nežo Kos: »Ali je to Medvedov Pepček?« Ona mu je odgovorila, da je. Kmalu nato so odšli iz sobe Jože Medved in čevljar Janez Kovarčič, 16letni godec Anton Hren in Neža Kos, s katero se je Jože Medved na dvorišču še nekaj pogovarjal. Koj za njimi pa sta stopila iz hiše tudi Fink in Lukšič, ki je vprašal Finka: »Ali jih hočeva zdaj?« — Fink je odgovoril: »Pa jih dajva!« — Fink je imel namreč rad Nežo Kos, ki se pa ni zmenila zanj, in je bil jezen na Jožeta Medveda, ker se je pogovarjal s njo. — Lukšič je še pozval Medveda: »Pepček, počakaj!«, skočil vanj in takoj za njim tudi Alojzij Fink. — Tako ispove godec Hren. Pri tem pa je nadalje Lukšič Jožetu Medvedu s 20 cm dolгим nožem v levo stegno 9 cm globoko rano, mu prenesel stegnoško žilo - odvodnico, ki je napetost Jožeta Medveda umirila, vendar je

v par minutah. Ker se je Alojzij Lukšič dne 26. aprila obsel v preiskovalnem zaporu, sedi sedaj na zatožni klopi le Alojzij Fink. — Porotniki odgovore na prvo in edino vprašanje: Ali je Alojzij Fink, spoznavno v zvezi in po dogovoru s svojim tovarišem Alojzijem Lukšičem v sovražnem namenu zoper Jožeta Medveda ravnal tako, da je ta valed tega umrl, s 6 glasovi da, 6 ne! Sodni dvor ga nato oprosti vsake kazni.

Tožba »Kmetijskega društva« v Loškem potoku proti »Slov. Domu«.

Pred porotnim sodiščem se je vršila obravnava na tožbo »Kmetijskega društva« v Loškem potoku proti »Slov. Domu«. Tožbo je zastopal g. dr. VI. Pegan, odgovornega urednika pa je zastopal odvetnik g. dr. Alojzij Kokač. Tožence je nastopil dokaz resnice. Zaslišane so bile te-le priče: za obtoženca Fran Rus, posestnik v Travniku in M. Lavrič, posestnikova žena na Hribu, za tožitelja pa Fran Debeljak, poslovodja »Kmetijskega društva« in Teodor Korn, klepar v Ljubljani. Razprava je trajala vse dopoldne in se je ob 1. prekinila do 4. popoldne. O zanimivi obravnavi bomo obširneje govorili, ko bo končana in izrečena sodba.

Telefonska in brzojavna poročila.

Proračunski odsek.

Dunaj, 4. junija. Proračunski odsek je danes končal razpravo o postavki »pravosodno ministrstvo«, na kar je sejo odgodil. Prihodnja seja bo šele v torek.

Poročnik — časnikar.

Praga, 4. junija. Vest, da bi bil poročnik 29. budjevijskega polka Levicki od vojnega sodišča obsojen v 7letno ječo, ker je priobčil v »Straži Lidu« več protivojaških člankov, ne odgovarja resnici. Vojno sodišče o stvari še ni razpravljalo.

Bolgarski car na Reki.

Reka, 4. junija. Semkaj je prišel bolgarski kralj Ferdinand. Ker svojega prihoda ni napovedal, ni bilo nobenega oficialnega sprejema. Kralj se je napotil naravnost v vilo svoje sestre nadvojvodinje Klotilde. Z njo in svojim bratom princem Filipom Koburskim je popoldne napravil izlet po morju na krovu parnika »Lazlo«. Kralj ostane tukaj par dni kot gost svoje sestre nadvojvodinje Klotilde.

Fuzija med klerikalec in frankovci.

Zagreb, 4. junija. Klerikalec in frankovska stranka so imeli včeraj konferenco glede fuzije. Nova stranka se bo imenovala »Starčevićeva katoliška stranska prava«. Častni predsednik bo dr. Jos. Frank. V predsedstvu bodo za frankovce dr. Horvat in dr. Prebeg, za klerikalec pa dr. Milobar in Lončarić, urednika »Hrvatskivac«, ki pa preneha izhajati in se stopi s »Hrvatskim Pravom«.

Ogrske volitve.

Budimpešta, 4. junija. Doslej sta izvoljena 402 poslanka. Vladna stranka ima 241 mandatov, Kossuthovci 49, Justhovec 36, stranka na programu iz l. 1867. 19, stranka na programu iz leta 1848. — 9, klerikalna ljudska stranka 14, Slovaki in Romuni 7, demokratje 2, kmetska stranka 3 in krščanski socialci 1. Potrebni je 18 ožjih volitev in 10 nadomestnih volitev, ker so ministri in državni tajniki voljeni po dvakrat.

Načrti ogrske vlade.

Budimpešta, 4. junija. Danes bo imel ministrski svet sejo, da odredi dispozicije za državnozborsko zasedanje. Ako bo Justhova stranka izvedla svojo grožnjo in pričela z obstrukcijo, bo vlada vložila zakonski načrt o spremembi državnozborskega pravilnika. Ta zakonski načrt bo obsegal samo en paragraf. Ta zakonski predlog bo vlada za vsako ceno skušala spraviti pod streho. Od parlamenta bo vlada zahtevala desetmesečni proračunski provizorij, novince in sprejetje trgovinske pogodbe z Romunsko.

Cesarjeva zahvala.

Sarajevo, 4. junija. Uradni list priobčuje svojerodno pismo cesarja Frana Josipa na generala Varešanina. V tem pismu izraža svoje veselje in zadovoljnost nad presrečnim sprejemom s strani prebivalstva in prosi generala, naj naznani prebivalstvu cesarjevo najkrajnejšo zahvalo na stajnem sprejemu.

Princ Ghika med albanskimi vataši?

Carigrad, 4. junija. Po poročilih iz Albanije se nahaja med uporniki pretendent princ Ghika, ki čuva prebivalstvo proti Turčiji. Ghika je prišel v Albanijo preko Srbije. Kraljevo ga ga dva španija sta

nika. Turška vlada je razpisala visoko nagrado za onega, ki ji princa izroči živega ali mrtvega.

Ponesrečen zrakovalec.

Petrograd, 4. junija. Zrakoplovec Popov je po 12 minutnem poletu s svojim aparatom trčil ob neki hrib in padel na tla. Zrakoplov je polomljen, Popov pa si je zlomil nogo v stegnu in se tudi sicer poškodoval. Njegovo stanje je nevarno.

Gospodarstvo.

Obrtno - politična centrala. V poslednjih dneh so nekateri listi poročali o ustanovitvi obrtno - politične centrala na Dunaju. Zdej se nam poroča od dobro informirane strani, da so se pravila, ki so podobna pravilom poljedelske centrala na Dunaju, že izročila notranjemu ministrstvu v potrdilo. Po teh pravilih bo prezidij, kakor tudi referentje in generalno tajništvo sestavljeno na paritetni podlagi in se bo oziralo na vse narodnosti. Kakor se nam nadalje poroča, ne bo namen te centrala morda boj zoper agrarce, temveč hoče pomirjevalno vplivati na nasprotstva, ki vladajo med mestnim in kmetskim prebivalstvom. Mali trgovci in mali obrtniki naj se združita v nakupovalnih združenjih in stopita v direktno zvezo s poljedelskimi združenji. S tem se hoče odpraviti razne preku-povalce. Načrti so lepi. Radovedni smo le, v koliko se bo tudi nas Slovencev vpoštevalo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Proti zaprtju jeter — boleznih oseb, ki mnogo jedo in se premalo gibljejo — predpisujejo prve medicinske kapacitete vsakodnevno 1 kozarec Franc Jožef-ove grenčice, zavžite na tešče v nekoliko segretem stanju, in nato daljši izprehod. Vsled večjega gibanja čreves, katero proizvoda Franc Jožef-ova grenčica, se v spodnjem delu telesa izpodbudi cirkulacija krvi, radi česar kmalu izginejo neprijetni pojavi in bolnik česa čuti kot ozdravitev težke bolezni. — Od zdravniškega razsodišča ogrske razstave povodom tisočletnice je bila izmed vseh enakovrstnih domačih rudninskih voda odlikovana edino le Franc Jožef-ova grenčica z veliko milenijsko kolajno. 15

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za Ciril - Metodovo družbo. G. Fran Sorn, nadučitelj pri Sv. Lovrencu na Drav. polju K 10—, mesto venca na grob umrlega g. Južni Val, veleposelniku pri Sv. Jurju ob Taboru. — G. Milan Rovani, Col pri Vipavi K 10— z geslom:

»Jančka smo pekli, tam v gozdu zelenem, za družbo smo kronce zložili ob enem.« Streški klub »Sova« v Kranju podari čist prebitek v znesku K 48.44, Podbregar Boleslav, blagajnik. — Skupaj K 68.44. — Hvala!

Za ponesrečene brate Srbe v Sumadiji. G. Rajko Arce, blagajnik v Ljubljani K 30. — G. T. Š. K 2—. — Skupaj K 32—. — Hvala! — Na zdar!

Poslano.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri tganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1.90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 29

Priporočamo našim rodbinam kolinsko cikorijo.

Se dobi povsod! Kalodont neobhodno potrebna zobna Creme vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Že stoletja znani MATTONLIEV GIESHÜBLER

Proti zobobolam in gnilobi zob izberno delujo dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 kruno.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Reačjeva cesta štov. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod. lekarnar!
Prosim vlijudno, pošljite mi zopet
tri steklenice Vaše izborne delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

3 zlati nauki!

- I.
Kdor s „FLORIAN-om“ se krepča,
Zmeraj dober tek ima!
- II.
Če zelodec godrnja,
Pij „FLORIAN-a“, pa neha!
- III.
Ni otožen, ni bolan,
Ta, ki vziva

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 306-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm

Čas opazo- vanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura v C	Vetrovi	Nebo
3. 2. pop.	732-7	27-4	sr. jvzh.	del. oblač.
9. zv.	732-7	16-8	sl. jvzh.	jasno
4. 7. zj.	732-1	14-4	sl. svzhod.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 19-8,
norm. 16-3°. Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Zahvala.

Vsem onim, ki so mi ob boleznih
in smrti mojega nezabnega so-
proga, gospoda

Ivana Bedena

izkazali toliko srčnega sočutja ter
so v tako velikem številu spremili
rajnika k večnemu počitku, izrekam
tem potom presrečno zahvalo. Pose-
bej pa se zahvaljujem gg. poštnim
uradnikom in gg. poštnim uslužben-
cem za počastitev rajnika in vso iz-
kazano naklonjenost meni. 1977

Opatija, dne 4. junija 1910.

Zaljučja sopraga
Margareta Beden z otroci.

Krojaškega pomočnika sprejme Jos. Paulin v Novem mestu.

Izgubila je

gospa Fr. Flerinova, trgovčeva sopraga iz Don-
tal, v Ljubljani, na poti od pošte po Donjakih
in Marije Terezije cesti do državnega kolodvora,
zlato uro-komemoracijo, dalje zlati
veržico, ki je imela za obsek modrilom
s sliko. — Najbližji dobi primerno nagrado.
1943

Mlad mož

ki govori slovensko ali italijansko in
nemško se išče za prvo trgovsko
razpoložljivo sukna. — Predstaviti se
je jutri, v nedeljo, 8. junija 1909
v hotelu pri „Slovan“, soba št. 52.

Naznanilo!

Gg. hišnim posetnikom in stavbnim
mojstrom naznanjam, da izdelujem
mreže za okna,
za sejanje peska,
in to z roko pleteno, v vsaki debelosti šice.
Naslov pove iz prijaznosti upravištvo
„Slov. Naroda“ 1937

KOPALIŠČE MEDVJA-IZLAKE

na Kranjskem, pošta in telegraf Me-
dija-Izlake. Vrele gorko kopeli,
letovišče; zaradi svojega izbornega
zdravilnega učinka že od nekdaj
slavito. Eno uro od južnoelezične
postaje Zagorje. Udobno opremljene
sobe, izborna restavracija, nizke cene.
Prospekte dajo lastniki ALOJZIJ PRASCHNIKERJEVI
DEDIČI V KAMNIKU na Kranjskem. 1944

Posestvo z gostilno in lepim vrtom

poleg kolodvora, v lepem kraju na
Štajerskem, se zaradi bolezni
proda. Hiša je povsem urejena za
trgovca in mesarja. Poleg je tudi stav-
binska parcela. 1987
Kje, pove upravn. „Slov. Naroda“.

Proda se zaradi smrti in preselitve
za polovično ceno dobro
ohranjenih nemških knjig,
in sicer klasiki: Hebbel, Körner, Lenau,
Nestroy, Raimund, Saphir, Shakespeare,
Schiller, Uhland, Zschokke, Chamisso,
Goethe, Grillparzer, Hauff, Heine, Kleist.
Proda se tudi 3 zvezke lepo vezane „Dr.
Platten Heilmethode“ ter nekaj sobnega
pohištva in kuhinjske posode, zadnja se
lahko na licu mesta ogleda vsak dan.
Pismene ponudbe na naslov: Marica Kruhar,
vdova c. kr. sod. kancelista, Krško ob Savi.
1938

Samostojnega

kontorista in trgovskega pomočnika sprejme takoj

A. Domicelj, trgovina z mešanim blagom
na Rakeku. 1940

Za letoviščarje!

V lepem kraju na deželi sta
za poletno dobo oddati

2 lepi stanovanji

popolnoma opravljeni z vsem po-
trebnim. Na razpolago je lep vrt.
Cena nizka.

Več se izve pri gosp. Josipu
Širciju v Mokronogu št. 32. 1953

Ceno se prodajo sodi

v velikosti od 50 do 79 hl in nekaj
malih do 60 litrov, nadalje dva še
skoraj nova

cedilnika (filterja)

in razne druge
priprave za destilacijo likerja.

Proda se tudi
1 dvosprežna in 1 enosprežna na
pol krtin

kočija

v le jako dobrem stanju.

Pozve se pri Josipu Pospušću
na Metkovačevi cesti ali pa pri
Johannu v Ljubljani. 1940

Lokal za trgovino

magazin, eleganten, brez opreme
za bl. in posredno bl. v Ljubljani.
Zadostuje eno izločeno okno.
Ponudbe s popustom in ceno naj se pošljejo
pod št. 10: „Slov. Naroda“, podno Ljubljane,
Slova. 1943

Skladiščnik

srednje starosti, 25—35 let, se sprejme
pri trvdki
Iv. A. Hartmanna nasl. Avg. Tomažič
zmožen slovenskega in nemškega jezika z
lepo pisavo, zanesljiv, trezen, pošten in zelo
marljiv, prednost imajo, kateri so vojaščne
prosti iz trgovske šole in specerijske stroke
izvežbani.
Plača ugodna, pozneje zboljšana po nje-
govem vedenju in vporabi, hrana in stano-
vanje ob svojem.
Ponudbe s pričevali takoj, vstop naj-
kasneje konec junija. 1960

Francove kopeli.

Frankiške lazne.
Svetovne mahovate kopeli. (150.000 kopeli med
sezono.) Prirodno ogljikovikislinske kopeli.
(14 vrelcev z izdatnostjo okoli 4 milijonov litrov
v 24 urah.) Za žensko in srčne bolezni (zapre-
neje arterij,) revmatizem, protin. Popolnoma
ravno svetlo za na srca obolele. Srednjemu
stanu, uradnikom in učiteljem dovoljuje kopeliška
uprava pri kopelih do 50% popusta
MUDr. Emil Oliva 1948
bivši asistent na kliniki v Pragi in zdravnik stro-
kovnih klinik v Berlinu, Stokholmu in Parizu.
Ordinira kakor v prejšnjih letih v hotelu „Stadt
Leipzig.“ Na vprašanja se radovoljno odgovarja,
dopisujejo prospekti in preskrbujejo stanovanja.

Uradno dovoljena, že 15 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Gosposka ulica št. 6,
išče nujno: nekaj boljših kuharic za le-
tovišče in za Ljubljano, 2
boljši pestunji, preprosto bomo, več deklic za vse,
plačilo natakarcio na račun za Bled, slugo za
gospoško hišo, natakarcio za vino itd. — Pripo-
roča se za zunan pravilna, skromna Francozinja,
ki ima rada otroke in bi pri domačih delih po-
magala, z večletnimi izpricvali.
Potnina tukaj.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor:
Prosi se za natančni naslov. 1947

V povsem prenovljeni gostilni

„Pri Kramarju“

Dolenjska cesta št. 5
danes v soboto

::: domača plesna :::

veselica.

Začetek ob poln 8. uri.

Vstop prost.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

1975

A. Zupančič.

Oblastveno avtorizirani,
preizkušeni in zapriseženi

geometer Josip Lisec

bode

odpri svojo pisarno s 1. avgustom
v Ljubljani, Sodnijska ul. 3.

Do takrat stanuje in prevzema na-
ročila v hotelu „Južni
kolodvor“, 1. nadst.
soba 8. 1980

Usposobljenostni izpit (inteligentna preizkušnja) za eno-
letne prostovoljce; sprejemni izpit za vojaške šole.

V. svrhu priprave za te izpite odvarja podpisani zavod:
1. julija t. l. dvomesečni pripravljalni tečaj za aspirante v kake vojaške šole:
zatem dvomesečni predtečaj (kakor priprava za glavni učni tečaj) za kandidat-
e celotne dobrovoljne službe, ki imajo predznanja samo treh ali manj razredov
meščanske ali srednje šole; nadalje:
1. aspiranta t. l. šestmesečni glavni učni tečaj za kandidat-
e celotne dobrovoljne službe, ki imajo predznanja samo treh ali manj razredov
meščanske ali srednje šole ali preje
omejeni dvomesečni predtečaj v zavodu.
Kandidati za celotno prostovoljno službo lahko — po meri svojega
predznanja — dobe za daljši ali krajši čas v zavodu pripravo za izpit.
Radi reforme, ki se bo shoro izvedle in s katero se bo prilučilo precej
raznaga celotne prostovoljne službe, se kandidatom vro priporoča, da čim
prej pridejo v to svrhu potrebni potrebni študijski listi.
Zavod je vlad izvrstnih učnih moči in stroga nadzorna nad učnjem
dostoj dokazni mnogobrojni, vrlo dobre izpitne uspehi.
Z Zagorja, maja 1910.
Natančnejša pojava dajo

1979

„Pri Kramarju“ v Ljubljani, Zagorje št. 5.)

Stenograf se išče

Stenografski iznaj prednost
Ponudbe na upravn. „Slov. Naroda“.

Prodase žaga

pod Gorjanci. 1958

Pozve se pri Josipini Tavčar v
št. Jernofu na Dolenskem.

Blagajničarka

se sprejme 1947

v kavarno „Avstrija“.

išče se 1971

knjigovodja in korespondent

za lesno stroko z večletno prakso.
Reflektanti morajo biti večji sloven-
skega, nemškega in italijanskega jezika.
Nastop lahko takoj. Plača po dogovoru.
Ponudbe s potrebnimi dokazili naj
se pošljejo slov. trg. društva „Mor-
kur“ v Ljubljani. 1971

Gostilna z ekonomijo in tobačna trafika

na Spodnjem Koroškem, pol ure od
železniške postaje, s 7 sobami, pritkli-
nami, hlevskim poslopjem, ledenico itd.,
s 37 orali prve vrste zemljišča, s tekočo
vodo z gonilno silo se za 36.000 kron
tako prodaja.

Več pove A. Köhler, realiteta in
hipotekna pisarna v Celovcu,
Bahnhofstrasse 49. 1943

R. Worm-Kolar

Ljubljana, Mestni trg 9.

Zaloga prve vrste vozniških koles od 120 K naprej

Potrebščine. Mehaniška delavnica za popra-
vila. Lastna ponikljevalnica. Najnižje cene,
1965 točna, solidna izvršitev.

Gumijevo blago.

Povečano platno, kopalne čepice. Cevi za vino,
pivo in vodo, vse sveže, brezhibne kakovosti.

Številni kopiristi in strojni strokovnjaki
„POREČ“ 1953
(Poreč). Strojni kopiristi, strojni posli, strojni posli,
povsem avtomatizirani posli. Vsi posli in strojni
posli iz Trsta in Pula ter v Trstu in Puli. Novo stro-
jni posli na riveri. 70 posli. Hotel „Paros“ v Puli.

Mlad trgovski sotrudnik

manufakturst, zmožen obeh dež.
jezikov, želi stopiti takoj v službo.
Gre tudi na deželo. 1966
Ponudbe naj se pošljejo na upravn.
„Slov. Naroda“ pod „Sotrudnik 19“.

Učenec

iz boljše rodbine, ki je dovršil vsaj
nekaj gimnazij se takoj sprejme v
drogeriji Antona Kanca v Ljub-
ljani, Židovska ulica 1. 1973

Kot kontorist

išče službe mlad mož s prakso in
trgovsko šolo. 1964
Ponudbe se prosi pod „konto-
rist“ na upravn. „Slov. Naroda“.

iščem za trajno delo 1967

kolarskega .:

:. pomočnika

Ivan Rutar, kolar v Tolminu.

Blagajničarko

zmožno slovenskega in nemškega je-
zika z lepo ročno pisavo sprejemem.
Ponudbe na „F. S.“, Slovenji
Gradec, Štajersko. 1968

Revmatizem,

protin, ischias. Nervoziim 4511
rad pismeno zastoj sporočim, kako sem
se rešil mukepolnega trpljenja.
Karel Bader, Illertissen, Bavarsko

Oddati je za 1. avgust

stanovanje

2 veliki sobi, velika predsoba in po-
selska soba v novi hiši Sodnijske
ulice. 1980

Vprašati v Gregorčičevi ulici

št. 11, pritličje na desno (2).

Salvator creme milo puder

so dandanes na torišču negovanja lepote
najboljši. Po njih rabi izginejo vse nečistosti
obraza in rok: dosežemo mladostno izgle-
danje. Dobiva se povsod, kjer ne, se obrnite
na izdelovalca S. Mittelbach, lekarna
„Salvator“ in drogerija, Zagreb, Jela-
čičev trg 2. 1787

Za 4 tedne na ogled in

na poiz- kušnjo

pošiljam svoja
vozna kolesa

znamka „BOHEMA“.

Sestavni deli in popravila najceneje. —

Ugodni plačilni pogoji.

F. DUŠEK,

tvornica vozniških koles, Opatovce,
št. 30 na stat. dr. na Češkem.

Ilustr. cenovniki gratis.

Hotel Liburnija

(Narodni Dom) v Volesskem

otli popolnoma slovenski hotel v letišču

Opatija,

stoji ob državni cesti v bližini po-
staje električne železnice. Preskrbljen
je z vodo in električno raz-
svetlobo. Sobe imajo hrane razred
na morje. V hotelu je restavracija
z izvrstno kuhinjo. Tečijo se zna-
menita istrska in dalmatinska vina.
Cene zmerni. 1968

Prijava se
Liburnija, Opatovci, 1.

Samo še malo dni! — Že 30. junija 1910 bo vlečenje
kralj. ogrske

državne dobrodelne loterije.

Glavni dobiček 150.000 kron.

Vsi dobitki 365.000 kron v gotovini. Ena sreča stane 4 krome.

Srečke se dobivajo pri kralj. ogrskem loterijskem dohodarstvenem ravnateljstvu (glavni carinski urad), pri vseh poštah, davčnih, carinskih in solnih uradih, na vseh železniških postajah in po skoro vseh trafikah, menjalnicah itd.

1586 Kralj. ogrske loterijske dohodarstveno ravnateljstvo.

VEČ 400 GODI
Najbolje gumaopomočnoro
nudi tvežka
ANT-TOMEC
izvoz sukna
v Humpoku
(Česka)
Uzorni
izdelki

Ustanovljeno leta 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža
Brata EBERL
Ljubljana 343
črteslikarja, lakirarja, stavbna in pohišvena pleskarja,
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Delavnica: Igriška ulica šte. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ustanovljeno leta 1842.

Tvornica strojev Livarna železa
K. & R. Ježek, Blansko (Moravsko)
1535 izdeluje
MOTORJE
na bencin in sesalni plin,
popolne opreme opekaren, šamotnih in
cementnih tvornic, mlinov, žag in naj-
novejše sestave transmisij.
Dopisuje slovensko. Ceniki zastoj.

Več spretnih 1957
ključavničarjev
za ključavnice in nekaj
pomožnih delavcev
dobi trajnega dobrega opravila.
Kranjska tvornica za železnino v Kamniku.

Odvetnik dr. Fran Šolar
je otvoril svojo odvetniško pisarno
v Trstu
ulica Farneto 3, II. nadstr.
1928

Otvoritev zdraviliške restavracije

kopališče Kamnik (Kranjsko).
Zahvaljujem se cenj. občinstvu za izkazano mi zaupanje in
marljivi obisk Rodetove gostilne v Kamniku in se usojam obenem
vkljudno naznanjati, da
jutri, v nedeljo, 5. junija t. l. zopet otvorim zdraviliško restavracijo,
ki sem jo vodil že dve poletji in prosim, naj mi p. n. občinstvo
tudi letos ohrani dobrohotno naklonjenost. Zagotavljam, da mi bo
vsekdar skrb, zadovoljiti vse svoje p. n. goste s tem, da bom
skrbel za izbrano in dobro kuhinjo, pristno dobro pijačo po pri-
mernih cenah, vse ob točni postrežbi. Posebno se priporočam turistom
in izletnikom.
Z veselo spoštovanjem
Ferd. Michl
restavratel, kopališče Kamnik, (Kranjsko).

Lud. Černe
uzvelik, trgovec z urami ter
japriščeni sodnijski centier.
Ljubljana, Wolfve ulice št. 3.
Velika zaloga
juvelov, zlatnine in sre-
brnine, različnih ur, uha-
nov, pr-
stanov,
veržic in
očal itd.
Blago prve vrste.
Solidna postrežba.
Cene najnižje.

Avstrijska specialiteta prve vrste
so svetovnoslavni 980
MARŠNERJEVI ŠUMECI LIMONADNI BOMBONI
(malinov, cetronov, jagodov, češnjev in prvenčev okus) za pripravljanje izborne
nealkoholne ljudske pijače.
Pristni samo
ako
- s to varstveno -
znamko.
Dobivajo se povsod, kjer
so nabiti lepaki s to
znamko. Tudi vsak bon-
bon nosi to znamko.
Letno se jih porabi več
nego 60 milijon. komadov.
La-Sin, parfumira sapo.
Klaron, najfinejša delikatesa sveta. Bombées à la Reine. Peppermint-Lozen-
Ges. Vse vrste čokolad za zakuhanje v mleku in vodi priporoča v izborni
kakovosti. — Prva češka deln. družba orient. sladkornin in tvr-
nica za čokolado v Kralj. Vinogradih preje
A. Maršner. Glavna zaloga na Dunaju:
Josip Katz, VI., Theobaldgasse 4.

I. Grobelnik v Ljubljani, Pred škofijo

naznanja, da prodaja radi opustitve svoje manufaktorne trgovine

vso zalogo po nenavadno znižanih cenah.

Sukna za moška oblačila nad 1000 vzorcev v vsih kakovostih.

Blago za ženske obleke iz volne, batista, kretona. — Bele in črne svile.

Preproge, zavese, posteljne garniture, odeje. Platno in šifoni. Namizno perilo. Rute.

POZOR!

Nihče naj ne zamudi redke prilike, lepo in dobro blago resnično ceno kupiti.

Krojačem večje partije sukna in podlog posebno ugodno.

Slabo finančno stanje državnih železnic.

V seji proračunskega odbora dne 25. maja je železniški minister Wrba slikal slabo finančno stanje avstrijskih državnih železnic. Kakor je poslanec dr. Sylvester izražal, je deficit državnih železnic tak, da bo morala država v letošnjem letu doplačati okroglih 90 milijonov. Minister je poudarjal, da so se pred vsem pomnožili stroški za personal. To je tudi resnica. Toda ti stroški so se v prvi vrsti nanašali na izvanredno avanziranje in remuneracije raznih vladnih protežev. Vsaj je javna tajnost, da se pri nas v Avstriji, posebno na raznih višjih mestih ne kreirajo mesta zato, ker so v interesu uprave, temveč edinole v to svrhu, da se preskrbi kak sinček tega ali onega aristokrata, ali višjega uradnika. In tako vidimo, da sedi zdaj v uradih, kjer je prej zadoščal en uradnik, po pet in šest uradnikov z zlatimi zavratniki. Pri tem vprašanju pa igra zelo veliko vlogo tudi politika. Poglejmo le našo klerikalno stranko. Ta hoče imeti povsod svoje zaupnike, ki naj potem delajo med svojimi kolegi propagando za stranko. In tako mora z ozirom na obstrukcijske grožnje dr. Šusteršiča avanzirati kar po več uradnikov, ker bi drugače bili prikrajšani Nemei ali pa Lahi, katerim se vlada ne upa zameriti. To se pa praktičira povsod, posebno pa pri dunajskih krščanskih socialcih.

Tako se potem dogaja, da to uradništvo ni kos svoji nalogi in da le obremenjuje konto železniške uprave. Železnice so eminentno komercialnega pomena. S tem se pa nikakor ne vjemata železniška uprava, ki je vse prej nego trgovska. Pri vseh naših upravah čutimo ta nedostatek. Tisti stari birokratizem, ki ravno izvira iz prej omenjenega protekcionizma, je popolnoma prešel v kri in meso vse naše uprave in prav tako tudi naše železniške uprave. Odpraviti se morajo torej v prvi vrsti zastarele birokratične metode, tisto nepotrebno pisarjenje in počasno reševanje vlog — zaveje pa naj povsod svež trgovski duh. Če se pa hoče vpletati ta trgovski duh v našo železniško upravo, se mora pred vsem izčistiti protekcionizem.

Nadalje je minister Wrba opravičeval deficit železniške uprave z gospodarskimi krizami in sploh s slabo konjunkturo. To je deloma resnično. Pozabil je pa povedati nek drug vzrok, vsled katerega so naše železnice pasivne in bodo tudi ostale. Železnice imajo pred vsem namen pospeševati narodno gospodarstvo države. Pri nas se pa na to precej pozablja. Pri nas se grade železnice v prvi vrsti iz strateških ozirov. Pri vsaki železnici, ki se ima graditi, se najprej vpraša, ali bo ta proga zadoščala vsem vojaškim zahtevam, ali bo strateško pomembna — potem še le, ali bo služila gospodarskim interesom prebivalstva. In tako imamo pri nas celo vrsto železnic, ki so v strateškem oziru, kakor pravijo, velikega pomena, v gospodarskem pa le minimalnega. V te vojaške železnice je vložena čez 800 milijonov kron. Te vojaške železnice pa ne prinašajo niti toliko, da bi se pokrivali stroški, kaj se le, da bi se amortiziral investiran kapital. Ker se torej grade železnice pred vsem iz strateških ozirov in ne iz gospodarskih, tudi naše narodno gospodarstvo ni tako, kakor bi moralo biti. Finančni minister pravi, da stojimo takorekoč pred državnim bankrotom. To pa samo našemu vojnemu erarju naljubo. Treba je torej več zmisla za gospodarski napredek avstrijskih narodov, in nekoliko manj ozirov na razne precej nepotrebne vojaške zahteve.

Naša železniška uprava je pa tudi vsled tega pasivna, ker nam manjka lokalnih železnic, ki bi imele dobre zveze z glavnimi progami. S tem bi se lahko združili tudi razni upravni uradi. Tudi pri grajenju tako potrebnih lokalnih železnic ne odločujemo gospodarski interesi prebivalstva — temveč pred vsem politični ozir. Ravno mi Slovenci se imamo boriti za zboljšanje naših prometnih razmer. In če vlada samo namigne, da so te naše zahteve opravičene in da je pripravljena zgraditi to ali ono prepotrebno progo, že vpijejo nemški poslanci in nemški časopisi, da se nam tega ne sme dati. Seveda zleze vlada pred tem vpitjem hitro pod klop. Vlada pa ne ve, da so ravno lokalne železnice, ki so dobro zvezane z glavnimi progami, eminentne važnosti za rentabiliteto glavnih železniških prog, poleg tega pa tudi za gospodarsko ojačenje davkoplačevalcev. Zalostno je to dejstvo, da v Avstriji pri vseh gospodarskih, pa tudi socialnih in kulturnih vprašanjih odločuje strankarska politika. Dokler ne pride na krmilo vlada, ki bo imela toliko poguma otresti se teh ozirov in ki bo vpoštevala opravičene zahteve vseh avstrijskih narodov, toliko časa bo naše narodno gospo-

darstvo tako kot je sedaj in toliko časa se tudi ne bo zboljšalo finančno stanje naših železnic, ki je v prvi vrsti odvisno od splošnega stanja narodnega gospodarstva.

Smrt v podmorskem čolnu.

Dne 15. aprila se je potopil v Hiroshima-zalivu japonski podmorski čoln. Njegov komandant, Sakuma Tsutomu, je ostal do zadnjega momenta na svojem mestu. Japonski časopisi so prinesli v faksimilu poslednje zapise poročnika Sakuma, ki so pretresljiv dokument umiranja. S heroizmom, ki je za nas skoraj nerazumljiv popisuje ta častnik mirno, brez vsakega vznemirjenja poslednje ure, ko vidi pred seboj neizprosno smrt na dnu morja. In v resnici — on in njegovi tovariši so postali žrtev nenasitnega morja.

Podajmo poročilo tega junaka, katero je napisal z različno pisavo, ne da bi se mu roka tresla, v svojo zapisno knjigo:

»Čeprav se ne more opravičiti izguba cesarskega podmorskega čolna in smrt podložnikov vsled moje zmedenosti, se mora vendar priznati, da so vsi na ladji popolnoma izpolnili svoje dolžnosti ter do smrti ostali hladnokrvni. Ko se ločimo od tega sveta v izpolnjevanju svojih dolžnosti napram državi, moramo obžalovati le bojazen, da bodo ljudje in svet napačno razumeli vso stvar in da se bo s tem škodovalo bodočemu razvoju podmorskih čolnov. Moje, mi upamo, da preiščete na pameten način vzroke nesreče in storite vse za pospeševanje bodočega razvoja podmorskih čolnov. Če se to zgodi, tedaj nimamo ničesar obžalovati.

Ko smo se pod vodo naprej pomikali, smo se pregledoboko potopili, in ko smo hoteli zapreti varnostni ventil, se je strgala veriga, ki to avtomatično dela. Hitro smo hoteli ventil z roko zapreti, toda bilo je prepozno, zadnji del se je napolnil z vodo in čoln se je potapljaj v kotu približno 25 stopinj. Čoln je potem ostal v vodi v kotu 13 stopinj. Ker so bile baterije pod vodo, je električna luč ugasnila. Vehementno so prihajali plini in dihanje je postajalo težavno.

Okoli 10. ure dopoldne se je čoln potopil, in ko so dohajali smrtonosni plini, smo mi vodo izčrpavali z ročno črpalnico. Temno je bilo okoli nas, toda vedeli smo, da je voda iz glavnega dela odstranjena. Električne sile ne moremo uporabljati in delamo le z ročno črpalnico. Zgorajšnja je bilo pisano v luči, ki je prihajala od komandantovega stolpa ob 3/4 12. uri. Voda nas je zalila ter premočila naše obleke. Zelo nas zebe.

Vedno sem imel navado svoje tovariše opozarjati, naj se pri nezgodi obnašajo hladno, ponosno in junško. Sicer se ne more upati na rešitev in napredek, in nedostajanje medsebojnega nežnega čustva bi zadrževalo delo. Ljudje naj smatrajo to opombo po tej nezgodi za smešno, toda jaz sem prepričan, da so moji tovariši vpoštevali moje besede.

Aparat za merjenje globočine v komandantovem stolpu kaže 52, in navzlic našemu naporu ne funkcionira črpalnica že od 12. ure.

Globočina znaša v teh krajih 10 niti, če je naše merjenje pravilno.

Častniki in moštvo podmorskega čolna morajo biti najboljši od najboljšega človeškega materiala, da ne nastane v takih slučajih nemir. K sreči se obnašajo vsi možje tega čolna vzorno, in jaz sem zelo zadovoljen.

Kadarkoli sem zapustil hišo, sem računal s smrtjo, in vsled tega se nahajam moja oporoka v miznici v Karasaki. (Ta opomnja se nanaša le na moje privatne zadeve. Prosim, obvestite mojega očeta).

Ponižno prosim, Njegovemu veličanstvu reči, da je moja najpogostejša prošnja, da ne bo nobena od mojih podrejenih zapuščena rodbina trpela pomanjkanja. Samo to me zdaj vznemirja.

Prosim, izročite moja priporočila naslednjim gospodom. (Razvrščeni morda niso prav.) Sledi vrsta imen, na čelu se nahaja mornariški minister Saito. Med imeni se nahajajo v oklepajih besede: »Zračni pritisk se veča in jaz čutim, kako so mi počile usne mrene.«

»12. ura 30 minut: Dihanje postaja zelo težavno.

Vdihujem gasolin. Pijan sem od gasolina. Čutim bolečine.

Ura je 12. in 40 minut.«

S temi besedami konča ta grozovit zapisnik. Šele zadnje vrste kažejo, s kakšnim naporom so bile pisane.

Na prednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred Škofije št. 28.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Najboljši čevlji sedanjosti
so z znamko
ZWERG SHOE
vključeno na podplat.
Cene brez konkurence!
Edina zaloga le pri trdnji
J. Keber
(pri zlatem čevlju)
Ljubljana, Stari trg 9.

Edini zavod
v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke in zastorjev, barvarija in likanje sukna na par.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča cvetja, korenine itd. tudi po Kmetopu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne mase za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine kirurškega obzvešila vsake vrste, sredstva za dezinfekcijo, voski in paste za tin itd. — Velika zaloga najfinišnega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel. Obilno. konc. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojni sol, solitar, ovojna, koloidna, krmilna apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
ANTON KANC
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.
Kupuje po najnižji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarec, vrčkov
L. t. d.
Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Akumulatorji
za električno razsvetljavo. Male celice od 1—100 amp. žepne svetilke. Ustrezne celice, seznam o elektr. predmetih zastonj.
Mimi Lamber, Bučinski 22/176.
Podružnica: Podmekil - Glednik 176.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk: za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokraljice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrirani ceniki zastonj.

V Ameriko in Kanado
pripravna, cenena in zanesljiva vežnja
Cunard Line.
Odhod iz domačega pristanišča Trsta:
Carpathia 7. junija 1910.
Pannonia 21. junija 1910.
Ultonia 5. julija 1910.
Iz Liverpoola: 1515
Lusitania (največji in najlepši parnik sveta 28. maja, 18. junija 1910.
Mauretania 11. junija 1910.
Pojasnila in vozne karte pri
Andr. Odasek
v Ljubljani, Šlemškova ulica št. 25.
poleg cerkve Srca Jezusovega.
Vozna cena Trst-New York III. razred K 180 za odraslo osebo z davkom vred in 100 K za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Ceno posteljno perje!
Najboljši čeki nakupni vir. 2815
Kg. sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljše 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhačega 5-10 K; kg. vefinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg. puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfiniši prvi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franke.
Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema zglavicama, 80 cm dlj, 58 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franke. Lahko se franke zamenja ali vzame nazaj, za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franke.
S. Benisch, Dešenice št. 767, Šumava.

Seydlin
Najbolje za zobe

Slovenski elektrotehnik
Fr. Sax
Ljubljana, Gradišče 7
„Pri kroni.“
Uraja vsakovrste elektrotehnične naprave, kot svetilke, telefonice, električne hišne aparate in blagajne in razne vrste, predelovanje strojev, naprave za njih popravilo, oskrbova ohranilo popravilo in novoredebe.
Iven Ljubljane se priporoča za vsakršna električna dela.
elektr. naprav za luč in moč.
Na razpolago dobro in zanesljivo blago.
Pozabite me, ako je vaš električni stvar stala.

Stanovanje
z 2 sobama, kuhinjo in pritlikinami se odda za avgust stranki brez otrok na Tržaški cesti št. 13.

Dobro ohranjena 1931
trgovska oprava
se po zelo ugodni ceni proda. Kje pove uprav. »Slov. Naroda.«

Iščem prodajalke!
ki bi zanesljivo znala sama voditi majhno špecerijsko filialko v Judendorfu pri Ljubnu (Leoben). Znati mora nemško in slovensko govoriti in nemško pisati ter biti vajena obveščanja s kupovalci. Zahteva se navedba in dokazilo o dosedanjem službovanju in vpisane slike. Mesto se zaradi uvedbe v to trgovino po dosednji prodajalci (sedaj nevesti) lahko takoj nastopi ali pa navede zadevni rok. — Naslov: **Anton Rimmhofer, trgovec, Leoben, Štajersko.** 1914

2 hiši 2
z lepo obdelanim vrtom
: prodaja zaradi preselitve :
Oroslav Peček v Ljubljani,
Mala čolnarska ulica št. 3 in 4,
Trnovsko predmestje. 1919

Nova vila
v slovenskem delu Koroške, 1/2 ure od železnične postaje, 5 minut izven večje vasi, tik ceste in gozda, z lastnim vodovodom, obsegajoča 6 lepih sob, 4 kuhinje, 3 shrambe, se za ceno 12.000 K takoj proda. 1818
Nadaljna pojasnila daje posestnik **Janez Vespernik, pošta Podravlje, Koroško.**

Za krošnjarje in brivce.
Dober postranski zaslužek se nudi z nabiranjem izčesanih in odrezanih
ženskih las
s pismenim jamstvom za stalno odje-manje vsake množine. 1442
Josip Nagele, Iglava, Moravsko.

Prostovoljna prodaja obrti in hiše
Na najbolj prometnem kraju, na glavnem trgu v Novem mestu se proda iz proste roke novo prezidana hiša. V hiši so 4 dobro ideoče trgovine z 10 sobami in 3 kuhinjami. Zraven je prizidana hiša z 2 sobama in kuhinjo. Pri hiši je velik zelenjadni vr. 1823
Pojasnila daje
Josip Fischer, Kandija, Novo mesto.

Pristno brnsko blago
Spomladenska in poletna sezija.
KUPON
metrov 3-10 dolg
za papirno močno obleko (suknja, blazice, telovnik) stane samo
1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 12 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 18 kron
1 kupon 20 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20 — dalje blago za površnike, turistiški loden, svilnate kamgare itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana
Zaloga tvernice za sukno
Siegel-Imhof v Brnu
Vzorec gratis in franke.
Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tverniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Zaradi obilnega prometa vedno največja zaloga popolnoma svežega blaga. Zato vsak kupi. Tudi najmanjša naročila se izvršijo najpoznejše in zanesljivo po 601

Prodajalka

ti je zmožna tudi sama voditi trgovino
želi premeniti službo. 1900

Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Kako si upaš mi prinesiti kaj drugega,
nego preizkušeno dobri

„Ottoman“-cigaretni papir ali stročnice.

SVETOVNOSLAVNI

FERNET-BRANCA

tvrdke Fratelli Branca v Milanu

edine in izključne lastnice tajnosti o pripravljanju
je najuspešnejša želodčna grenčica na svetu!

Neutrpijiva v vsaki družini! — Dobiva se v Ljubljani pri:
J. Buzzoliniju; Anton Stacui; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Fr. Mally & dr.

Parna opekarna in tvornica za zarezano opeko
v Srednjih Gameljnih pri Ljubljani.

Pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta 2,
priporoča 1073

zarezano strešno opeko, strojni strešnik, zidno opeko na stroj itd.
najboljše kakovosti in v poljubni množini.

Za trpežnost zarezane opeke I. in II. vrste se daje najobširnejše jamstvo.

Specialist

za tvornico pohištva

za mečenje (Beizen) in poliranje ter z mno-
gimi praktičnimi izkušnjami v vseh vedno
stanovitnih barvnih tonih 1877

išče službe kot voditelj za mečenje in
poliranje (Polier und Beizmeister) v
večji tvornici za pohištvo.

Je tudi praktičen pohištveni mizar. — Pisma pod
Ravnik, München, Adelzreiterstr.
8 II Rg. Bayern.

Štedilna ognjišča Triumph

za gospo-
dinjstva,
ekonomije
itd. v vsa-
kršni iz-
peljavi.
Že 30 let
so najbo-
lje prizna-
na. Pri-
znana tu-
di kot najboljši in najtrpežnejši izdelek.
Največja prihranitev goriva. **Specialiteta:**
Štedilna ognjišča za hotele, gostilne,
restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in
proračuni na razpolago. Glavni katalog
franko proti doposlani znamki. 2506
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Weis 18, Gorenje Avstrijsko.

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, jedilne
shrambe in drugih pritoklin v 1. nad-
stropju se odda s 1. junijem. Isto-
tam je na razpolago

več sob za letoviščarje

kakor tudi

mesečne sobe,

po izvanredno nizki ceni. Na razpolago
imam pristna vina n. pr. štajerski rizling,
bizelsko belo in rdeče, dolenski cvi-
ček, metličan, muškati refoško i. t. d.
Gorka in mrzla jedila vedno pri-
pravljena posebno domača gnjat, kranj-
ske klobase itd. 1907

Za obilni poset se priporoča
Vinko Orešnik,
restavater.

Hotel Vega, Spodnja Šiška št. 26.

H. Suttner

Ljubljana,
Mestni trg
nasproti rotovža.

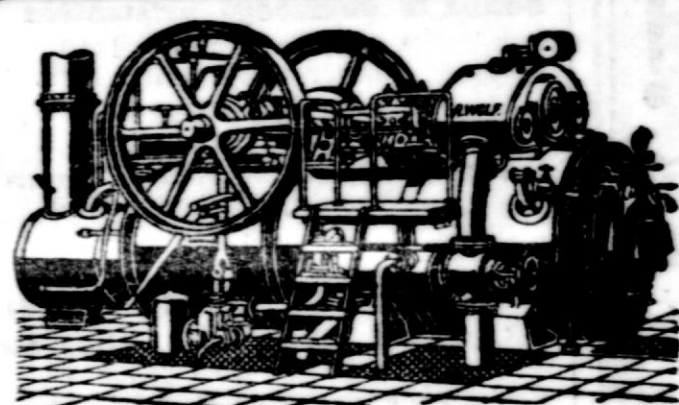
Priporoča svojo bo-
gato zalogo naj-
nejših in najnovejših

žepnih, kakor
salonskih ur,
juvel, zlatnine

in srebrnine, raznih pripravnih daril
iz kina srebra.

Šteje najnižje cene. (Cena najvišje)

Linco: Zlata kolajna, najvišje priznanje.

R. WOLF Devin-
Buckau

Podružnica: Dunaj III, Am Heumarkt 21.

Premične in nepremične parne in patentne

ročeparne lokomobile

od 10 do 800 konjskih sil.

Najbolj ekonomični, najbolj trpežni in zanesljivi stroji za
vse industrijske in poljedelske obrate.

V celotnem izdelanih nad 650.000 PS.

Karlovarsko domače zdravljenje

ima najboljši uspeh, ako se obenem namesto kakega drugega peciva uživa samo lahko prebavni, redilni
in nasitljivi, od priznanih zdravnikov priporočeni

karlovovski vrelski prepečenec znamke „vrelc“.

Pripravljen s karlovosko vrelsko vodo obsega najbolj učinkovite sestavine tega
odličnega sredstva proti želodčnim in črevesnim obolenostim in je zatorej trpečim
na prebavi

najidealnejši nadomestek kruha.

Izredno blagosloven in neomejene stanovitnosti je zatorej (zlasti kot popolno
pecivo) delikatesa za zdrave!

Romana Uhla nasl. Josip M. Breunig, c. kr. dvorni pekar
Karlovi vari Semernik Dunaj I.

Prospekti gratis in franko. — Zavitki po 35, 50 in 70 vinarjev se dobivajo povsod, tudi v lekarnicah!

V zalogi jih ima Ph. Mr. R. Sušnik, lekarnar v Ljubljani, Marijin trg.

Pazite natančno na
varstveno znamko,
ker je več ničvrednih
ponaredb!

Vinske sode

nove iz klane in žagane domače in slavonske
hrastovine, izparjene in ovinjene, porabne takoj
za vsako vino, prodaja zadruga

Agro-Merkur v Ljubljani.

Kupujte pri narodni tvrdki domači izdelek!

UMETNA GNOJILA

kakor žilindro, kalijevo sol, kajnit,
rudninski superfosfat naročite za po-
mladansko gnojitev takoj pri zadrugi

Agro-Merkur v Ljubljani.

MOKO

strobo in druge mlinke izdelke izvrstne ka-
kovosti dobavlja zadruga

Agro-Merkur v Ljubljani.

VINO

kakor ljutomerko, haloška, bizelsko, dolensko,
metliško, vipavsko, gorško, istrijsko, zanesljivo
pristno, izobno kapljico dobavlja od 56 litrov
naprej zadruga

Agro-Merkur v Ljubljani.

Kose:

iz najboljšega avstrijskega jekla, enotne oblike, ki ustrezajo različnim
željam posameznih pokrajin, kaljene in klepane, posujsa

zadruga „Agro-Merkur“

po najnižjih cenah. Vsaka kosa ima vtisnjeno ime „Agro-Merkur“.

Neprimerno

dobre slasti je zrnata kava do po-
lovice zmešana s

Schikovo rženo kavo

Slastna pijača! Velik prihranek!
5 kg ržene kave za K 4.— pošilja
franko po povzetju

Mihael Valentin Schik
Dunaj VII/3, Lerchenfelderstrasse
št. 67. 3847

Nedosežno

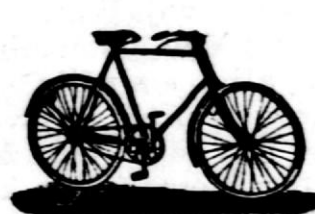
Najnovejša
+ ameriška iznajdba +

Higijensko gumasto blago za moške.
Porabno na leta. K 4-60.
Čez 2 milijona kosov prodanih v kratkem času.
Higijensko gumasto blago za ženske.
(Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdrav-
niški strokovnjaki, porabno na leta. K 2-60.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pismene
znamke) mu pošlje diskretno in poštuno
prosto, sicer 50 vin. več, edina prodaja

+ **H. AUER** +
tvornica za gumasto blago.
Dunaj IX/2, Nussdorferstrasse 3-0.

JANUS

Tvornica
vozniških
koles.

Tvornica
vozniških
koles.

3 leta
jamstvo.
Prve vrste vozna kolesa s prostim tokom
in zavoro na pritisk nazaj od 95 K na-
prej. Janusov prototip os z zavoro na
pritisk nazaj, 1 leto jamstvo, 15 K. Plasti-
od 4 K naprej, dobre pnevmatike, prima-
pedali in prima verigice od 3 K naprej.
Zvonci od 30 vin. naprej, kolotočen zvo-
nec od 1 K. Acetilenske od 2 K naprej,
varovalo proti blatu kompletno iz pločevine
ali lesa 2 K 20 vin. sedlo, torbe, osi,
konusi vseh sistemov v zalogi in poceni.
Lastna popravila, ponikljanje in emajljanje.
Zahtevajte bogati glavni katalog
1910 gratis in franko.

Uvozna trgovina za indu-
strijo vozil

Max Skutetzky
Dunaj I., Stubenring št. 6.

Povejte vsem damam

da je

LANOL

najfinije in najboljše
toaletno milo,
ki osvetaže in lepiti polt.

Edini izdelovatelj

J. Pilaček,
c. kr. dv. založnik, Kralj. Gradec
na Češkem.

V Ljubljani ima »Lanol« v zalogi

Vaso Petričič na Mestnem trgu.

Kos velja 70 vin, trije kosci 2 K.

1164 **Izgotovljeno**

lasne vpletke

(kite)

v veliki izbiri, najbolje takovosti in po
najnižjih cenah priporoča

S. Strmol,
brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Frančo 1.

Previdna naročila po vsa novčila in
uvodna izkušnja dela. Zanimaj naročila
so izredno, vseeno in brez.

Lekarnarja A. Thiery-ja balzam

(Obt. varstveno.)

Edino pristen z nuno kot varstveno znamko.

Največjega učinka proti želodčnemu krču, napenjanju, zaslezenju, motenju prebave, kašlju, prsnim in pljučnim boleznim, hripavosti itd. — Izredno rane čisti, bolečine tolaži, 12 malih ali 6 dvojnatih ali ena velika specialna steklenica K 5.—.

Lekarnarja A. Thieryja certifikirano mazilo

zanestijskega učinka za otekline, rane, ranitve, še tako stara vnetja. 2 skatljici K 360. Naslov: lekarna pri angolu varha

A. Thiery v Progradi pri Rogatcu.

Boliva se v skore vseh lekarnah.

Prvo kranjsko podjetje za izvrševanje umet. vezenja in trgovina z vezeninami.

Slav. občinstvu vlijudo javljamo, da sva otvorile danes 25. maja 1910 na Starem trgu št. 20 v Ljubljani prvo domačo ročno izdelovalnico vezenin in trgovino z vezeninskimi potrebščinami ter predtiskarijo.

Opozorjam posebno na to, da se bodo izvrševala vsa naročila doma ter jamči za fino in okusno izdelovanje najina dolgoletna izkušnost v tej stroki, kar nama tudi omogoči ustrezati p. n. naročnikom po najnižjih cenah.

Priporočava se slav. občinstvu v izvršitev vsakovrstnih vezenin za zasebno uporabo in **ženstvene opreme**, slav. društvom v izdelovanje zastav, trakov itd.

Z nakazom na najino prodajalno vezeninskih potrebščin prosiva blagohotnega obiska in cenjenih naročil, ter beleženju za zagotovilo cene in točne postrežbe

1845 z velespoštovanjem

Josipin Repše & Ivanka Jeršek.

KUPALIŠTE DARUVAR

Slavonija

Železoviti — in blatni izviri 34—45° C.

Mramorne, porcelanske kopeli, lečenje fango, lečenje z mrzlo vodo, zračne in solne kopeli, prosta ležišča.

Izvrstni uspehi pri lečenju **ženskih bolezni, slabokrvnosti, revmatizmu, kostobolju in živčnih bolezni, zlasti ischiasu.**

Zmerne cene. Prospekte pošilja na zahtevo ravnateljstvo.

1706

Največja tvornica lokomobil na Nemškem

Do konca leta 1909 se je prodalo 24.000 kosov.

Henrik LANTZ Mannheim

Patentne lokomobile

na vročo paro z ventilno zavoro.

„Sistem Lentz“

s preprostim pregretjem.

Pisarna za prodajanje Avstriji
EMIL HONIGMANN, Dunaj, Löblichgasse 4.

Interurban
15304

Vsako leto se izdela okoli 2000 lokomobil.

Podružnica Živnostenske banke

Bančni prostori v Trstu: Via S. Nicolo 30.

Menjalnica: Via Nuova 20.

Telefon št. 21—37.

Izvršuje vse bančne posle.

Obreštuje vloge

na vložni knjižici po 4.00

na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje predajem na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in poslovske kredite. Daje promese za vsa zrebanja. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada udeležuje s svojim kapitalom na dobrih in naprednih industrijskih podjetjih.

Glavni nastoj: Živnostenska, Trst.

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v

Brnu, Budjevicah, Iglavi, Krakovu, Lvovu, Moravski Ostravi, Olomucu, Pardubicah, Plznu, Prostějovu, Taboru, Dunaju, Hereng. 12.

A. KUNST

Ljubljana

Židovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

Imamo izdelke za damo, gospodo in otroke po vseh na lišero.

Vse vrste naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se sklanjajo in zasnemujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Fr. P. Zajec

optik, urar in trgovec z zlatarino in srebrnino.

Stari trg 26.

Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Josip Stupica

jermonar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših **konjskih oprav**

kakor tudi hrano opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opremo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave.

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova ul. št. 5.

priporočam svojo bogato zalogo najmodernejših, najtinejših **klobukov slamnikov in čepic.**

Prevzema tudi vsa v to vrsto spadajoča popravila proti najnižji ceni. Kupuje tudi vsakovrstne kožo divjadi in jih najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

Specialna trgovina

ročnih del **TONI JAGER**

v Ljubljani, Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

Restoracija Bavarski dvor.

Naznanjam, da sem prevzel staroznano

gostilno Bavarski dvor

na Dunajski cesti,

jo popolnoma prenovil in opremil. — Točil bom najboljše vina in vedno sveže pivo ter postrežal z okusnimi jedili. 189

Na razpolago je tudi obsežen hlev za živino.

Štefan Bergant

bivši restavrat v „Jugoslovanskem hramu“.

Pišite po vzorce.

Priporočam v hvalno priznanih kvalitetah

medne blagove — sukna — zefire in platna — nevesti za obleke za poletje 1910 — Havličkove tkanine — damaste — opreme za neveste.

Vzorci franko.

23 m Havličkove tkanine „Kveteše“ 16 K. — 23 m Podbradske tkanine 22 K 40 vin.

V. J. Havliček in brat

Poděbrady

.. (kralj. češko). ..

Izvozna hiša ustan. 1887.

1 zavej 40 m pralnih ostankov, okusno sestavljenih 2 do 8 m dolgih 18 K; franko po povzetju. — Le pri nas so pravi. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo.

Proizvajanje spirituoze

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholnih osvežujočih pijač,

jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju renomirana tvornica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične takoj. Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnjo vseh pijač, tudi specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij in za proizvodnjo brezplačno. Ozira se samo na resne ponudbe.

Ponudbe pod šifro „**Spirituosen 83857**“ na anonimno ekspedicijsko M. Dukas Nachl., Dunaj I. 1.

Betonsko podjetje. Tvornica umetnega kamena in marmorja

ZAJEC & HORN

Izdelovanje kamnoseških del iz „umetnega kamena“ kakor: stopnjice, postamente, balustrade, ornamente in kipe, vrtno ograje po načrtu, podboje za hišna vrata, nagrobne spomenike, vodovodne mušlje, cementne cevi itd.

Prevzemanje kanalizacij in fundamentov za stroje v izvršitev.

Umetni marmor (Carralith patent) za obhajilne mize, oltarje, prevleko stebrov in sten v cerkvah, privatnih in javnih hišah.

Xylolith kameneles je izmed najboljših tlakov za cerkve, javne in zasebne stavbe. Zelo prilagoden za pisarne, hodnike, sobe; tiha hoja, topel, brez špranj (zato iz zdravstvenih ozirov priporočljiv) lahko snajenje, neogorljiv, v poljubnih barvah od najprostejših do najfinišne izvršitve.

Projekiranje in izvršitev železobetonskih stavb; stropov, mostov, rezervarjev (sodov za vino) in celih tovarn po inženirju-strokovnjaku, kateri daje na željo tudi strokovna mnenja.

Telefon 237. **Ljubljana, Dunajska cesta 73.** Telefon 237.

Prvo slovensko podjetje za naprave električnih central!

Izvršuje:

električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji in motorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave

bencinmotorjev, avtomobilov, elektromotorjev, dinamo- in parnih strojev.

Poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprave transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strojne opeke in opeke za zid po patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanika dela točno in solidno ter po nizki ceni. Nadzire in preračuna na zahtevanje. 920

D. Fakin

strojno ključavničarstvo in podjetje za električne naprave

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 67.

Telefon št. 73. Telefon št. 73.

Balohova Čukarija dobro uspeva. Lepo ga posnemajo njegovi Čuki. Kar vesel jih je lahko. Kakor se je on trudil in pehal, da jih je nazadnje izlegel, tako se tudi oni na poseben način prizadevajo, da pomnože svoje krdece. Ljudje pravijo, da še nikoli ni bilo ponoči tako živahno v — Gerajtah, kakor zdaj, odkar imajo Prifari Čuke in tamburaše. Da si preganjajo dolgeas, imajo tam tudi svoje prijateljce, vmes seveda tudi Marijine hčere. To jim je prijetno, zato ne moremo nikakor dvomiti, da bi ne mogla obstati pri nas ta prešmentana Čukarija, ki je provzročila v naši fari tudi obilo smeha in zabave. Navidezno se nekateri klerikalci sicer jeze na vse to, v srečo si pa mislijo, prav se mu godi Balohu, naj bi pa bil bolj pameten in naj bi se rajši več brigal za cerkev in vero, kakor za take posvetne reči. Ni nam potreba še posebej praviti, da je zlasti Blažškova mamica huda, ker jo sedaj hodijo dražiti in mora v svoji gostilni toliko preslišati o Čukariji, ki jo je spravila pod svojo streho. Uboga mamica, da se mora na svoja stara leta še s Čuki sprijazniti. Baloh bo v Stari Loki še čudeže delal, čeprav se dela nedolžnega kakor jagnje in bi najrajši tajil svojo tesno zvezo s Čuki, pa ne boš Janez! Tudi bi nas Baloh rad prepričal, da mu politika in Čukarija ne diši in da bo sčasoma vse pustil vnmear, pa mu ravnotako verjamemo, kakor je pet krav za en groš. Preočitno drži Baloh štrene svojim Čukom. Na Telovo se je Baloh postavil s Čuki pri procesiji. Čudno, da ni zapazil, kako so korakali za procesijo — brez pasov. In kako so korakali! Preprosti kmetje so pravili, da so tako hodili, kakor da bi zelje tlačili. In nedolžni Baloh, ki bi nam svoje Čuke najrajši zatajil, če bi se dalo, pa je po litanijah povabil vse Čuke v kaplanijo in jih pogostil. Dal jim je za likof 12 doperjev vina in 6 krožnikov krofov. Seveda so bili zvečer vsi precej nadelani. Baloh naj poizve kdo je tisti izmed njegovih Čukov, ki je izjavil, da je njemu Čukarija prav malo mari, zraven bo pa le hodil kadar bo kaj za pojesti in popiti. Takih žlampacev bo Baloh še lahko dobil, če ne bo bolj previden, kakor je bil dozdaj. Sploh se iz Baloha vsi norčujejo, če ni njegov podrepnik. Čuki tudi ne obrajataj posebno Kufersmidovega Jožca, ki so jim ga pristimali za učitelja telovadbe. Zakaj, to naj jih Baloh vpraša. Deloma se jim je vstreglo, ker jih Jožca ne bo odslej poučeval. Dobili so mu namestnika Tajneta iz Vincarja. Čukom pa povemo, da Tajnetov ni nič boljši od Jožca. Baloh bi jim tudi vstregel, ako bi jim postavil drugega načelnika, ker so se Martancovega že naveličali. Čuki sami so že vabili nekega Sokola, ta pa se zanje še zmenil ni. Tudi preteklo nedeljo so se Balohovi fantje postavljali, ko so se preoblekli v čukovske kroje in jo rezali proti St. Vidu, da bi se tam seznanili z drugimi Čuki kranjske dežele. Da bi se v St. Vidu navadili kaj telovaditi, ne verjamemo. Seboj so vzeli 2 trobentača, ki so jim ju posodili loški Čuki zato, da so se šopirili s tujim perjem in pa da so lažje korakali. Saj dirjali so res tako, kakor da bi za njimi gorelo. Ne vemo, če je Baloh tudi v St. Vidu bil tako radodaren kakor na Telovo v Stari Loki, to pa je res, da so Čuki še od tega dne imeli imenitnega mačka in da jih je v St. Vidu grozno žejalo. Tri revčki so morali gotovo trpeti hudo žejo, kajti Baloh se jih je ob povratku usmili in jim pri Blažškovki kupil 1 kišto piva in jim delil smodk in cigarete kolikor so jih poželeli. Tako so se Čuki povrnili isti kakor so šli v St. Vid. Zvečer bilo je že pozno ko so še vpili, da smejo narediti vse kar hočejo, ker so Čuki. Vriskali so in kleli, da se je kar kadilo. Najpametnejši med njimi je rekel, da bo moral zapustiti vso Čukarijo, če ne, bo vse zapravlil, kar bo zaslužil. S to Čukarijo je Baloh dosegel edino to, da je naše fante razprl. Poprej so bili med seboj prijatelji, zdaj se pa gledajo kakor psi in mačke. Čedalje bo v Stari Loki obstojala Čukarija tem hušje bo sovraštvo med staroškovimi fanti. Od fantov bo prešlo sovraštvo na starejše. Tako daleč nas je torej pripeljala nesmiselna klerikalna politika našega kaplana Baloha in onih, ki ga napeljujejo nanjo. Blažškova mamica bo tega najbolj vesela. To naj si Baloh zapomni!

Izkaz daril

katera so bila podpisanim županstvu za pogorelce vasi Brda poslana. Tvrška E. Glanzmann & And. Gassner v Trzinu je darovala 1057 m platna za rjuhe; g. Vinko Majdič, veletržec v Kranju 100 K; g. Murnik, ces. svetnik v Ljubljani 50 K; ga. Kristina Globočnik, posestnica v Kamni gorici 30 K, nekaj obleke in čevljev; g. dr. Jan Voves, zdravnik v Radovljici 20 K, nekaj obleke in perila; g. G. Tönnies, tovarnar v Ljubljani 20 K; g. Petsche, stotnik v Lvovu (Galicija) 5 K; ga. Karolina Verli v Cirknici 1 zaboj z obleko; g. Franc Lenger, trgovec v Zireh, 1 zaboj z obleko; g. Janko Janko, paznik deželne prisilne delavnice v Ljubljani 1 K in g. L. Janez iz Mošenj 2 K. Slavno mestno županstvo občine Radovljice je nabralo od strank 160 K in sicer od sledečih: G. Fran Regally, c. kr. okr. sodnik 5 K; Aleks Roblek, lekarnar 10 K; g. Teodor Sittig, zemljemerec 10 K; g. Franc Golmajer, nadučitelj v pokonu 1 K; g. Ivan Sartori, ključavničarski mojster 10 K; g. dr. Ignac Jelovec, okrajni zdravnik 30 K; ga. M. Hrašovec, trgovka 5 K; g. Rudolf Kunstelj, gostilničar 5 K; g. Kosmač, gostilničar 6 K; g. Anton Praprotnik, gostilničar in opekar 20 K; g. Franc Dolžan, gostilničar 20 K; g. Henrik Hervatin, c. kr. zemljemerec 2 K; g. Ivan Avguštin, gostilničar in mesarski mojster 4 K; g. Andrej Bertonec, pekarski mojster 2 K; g. Vinko Hudovernik, trgovec itd. 30 K, vsi iz Radovljice. Občina Kranjska gora 50 kron; občina Mošnje 50 K; občina Jesenice 20 K; občina Lancovo 350 kron. Kakor je že potom časnikov sporočeno, izposlovano je po prezašlužnem poslancu g. Josipu Pogačniku 8000 K državne podpore. — Res, velikodušni dar in ime plemenitega izposlovatelja bo pogorelcem vedno v hvaležnem spominu živo shranjeno. — S posredovanjem c. kr. okrajnega glavarja g. Župneka podelilo je Njegove c. in kr. Veličanstvo 1000 K podpore. Ta plemeniti dar samega premilostljivega cesarja je na pogorcele zelo tolažilno vplival in zopet so zakulela polna hvaležnosti srca za vladarja, katerega dobrota rekel bi, da je brezmejna, ker dnevno dalj sega, do celo skoro od vsih pozabljenih vasi Brdo. — Skupaj se je torej nabralo 9858 K podpore, kateri znesek se je po izprevidu potrebe med pogorcele razdelil. — Razen tega je tudi več darov v denarju ali v naturalijah osebno izročeni, imena teh blagih darovateljev nam pač niso znana, nepozabljena gotovo ne bodo pri Bogu ostala. Zatorej smatra podpisano županstvo za svojo dolžnost, se tem potom v prvem redu našim velezašlužnim poslaneom g. Pogačniku in preč. g. Pibru, ter c. kr. okr. glavarju g. Župneku zahvaliti za blagohotno posredovanje pri izposlovanju omenjene podpore, čer naklonjenemu sožalju, ki so ga s svojimi obiski pogorelcem izkazati blagovolili. Zahvaljuje se nadalje vsem cenjenim spredaj imenovanim darovateljem, vsem slavnim županstvom občin, kakor tudi darovateljem, katerih imena sploh niso znana. Vsem torej, kateri so se tako hitro in volikodušno tozadevnim prošnjam odzvali bodi v imenu pogorcev in občine tem potom izrečena najtoplejša hvala! ežleti je, da bi le-ti med velenjenimi čitateljem tega lista našli kolikor mogoče več posnemovalcev

katera so bila podpisanim županstvu za pogorele vasi Brda poslana. Tvrdka E. Glanzmann & And. Gassner v Trziču je darovala 105·7 m platna za rjuhe; g. Vinko Majdič, veletržec v Kranju 100 K; g. Murnik, ces. svetnik v Ljubljani 50 K; ga. Kristina Globočnik, posestnica v Kamni gorici 30 K, nekaj obleke in čevljev; g. dr. Jan Voves, zdravnik v Radovljici 20 K, nekaj obleke in perila; g. G. Tönnies, tovarnar v Ljubljani 20 K; g. Petsche, stotnik v Lvovu (Galicija) 5 K; ga. Karolina Verli v Cirknici 1 zaboj z obleko; g. Franc Lenger, trgovec v Zireh, 1 zaboj z obleko; g. Janko Janko, paznik deželne prisilne delavnice v Ljubljani 1 K in g. L. Janc iz Mošenj 2 K. Slavno mestno županstvo občine Radovljice je nabralo od strank 160 K, in sicer od sledečih: G. Fran Regally, c. kr. okr. sodnik 5 K; Aleks Roblek, lekarnar 10 K; g. Teodor Sittig, zemljemerec 10 K; g. Franc Golmajer, nadučitelj v pokoju 1 K; g. Ivan Šartori, ključavničarski mojster 10 K; g. dr. Ignac Jelovec, okrajni zdravnik 30 K; ga. M. Hrašovec, trgovka 5 K; g. Rudolf Kunstelj, gostilničar 5 K; g. Kosmač, gostilničar 6 K; g. Anton Praprotnik, gostilničar in opekar napr 20 K; g. Franc Dolžan, gostilničar 20 K; g. Henrik Hervatin, c. kr. zemljemerec 2 K; g. Ivan Avguštin, gostilničar in mesarski mojster 4 K; g. Andrej Bertoncelj, pekarski mojster 2 K; g. Vinko Hudovernik, trgovec itd. 30 K, vsi iz Radovljice. Občina Kranjska gora 50 kron; občina Mošnje 50 K; občina Jesenice 20 K; občina Lancovo 350 kron. Kakor je že potom časnikov sporočeno, izposlovano je po prezaslužnem poslancu g. Josipu Pogačniku 8000 K državne podpore. — Res, velikodušni dar in ime plemenitega izposlovatelja bo pogorelcem vedno v hvaležnem spominu živo shranjeno. — S posredovanjem c. kr. okrajnega glavarja g. Župneka podelilo je Njegovo c. in kr. Veličanstvo 1000 K podpore. Ta plemeniti dar samega premilostljivega cesarja je na pogorcele zelo tolažilno vplival in zopet so zakulela polna hvaležnosti sreča za vladarja, katerega dobrota rekel bi, da je brezmejna, ker dnevno dalj sega, do celo skoro od vsih pozabljenih vasi Brdo. — Skupaj se je torej nabralo 9858 K podpore, kateri znesek se je po izprevidu potrebe md pogorelce razdelil. — Razen tega je tudi več darov v denarju ali v naturalijah osebno izročениh, imena teh blagih darovateljev nam pač niso znana, nepozabljena gotovo ne bodo pri Bogu ostala. Zatorej smatra podpisano županstvo za svojo dolžnost, se tem potom v prvem redu našim velezaslužnim poslancom g. Pogačniku in preč. g. Pibru, ter c. kr. okr. glavarju g. Župneku zahvaliti za blagohotno posredovanje pri izposlovanju omenjene podpore, čer naklonjenemu sožalju, ki so ga s svojimi obiski pogorelcem izkazati blagovolili. Zahvaljuje se nadalje vsem cenjenim spredaj imenovanim darovateljem, vsem slavnim županstvom občin, kakor tudi darovateljem, katerih imena sploh niso znana. Vsem torej, kateri so se tako hitro in volikodušno tozadevnim prošnjam odzvali bodi v imenu pogorelcev in občine tem potom izrečena najtoplejša hvala! ežleti je, da bi le-ti md velečenjenimi čitateljem tega lista našli kolikor mogoče več posnemovalcev.

Volunteer work projects

(Zaplemba tega sestavka je razveljavilo višje deželno sodišče v Gradcu.)

Češki državni poslanec Václav Klobuček je v seji avstrijske delegacije dne 30. oktobra 1908. govoril dobesedno tako-le:

»Uporabljam, navedenja se tega, svoje imunitete v to, da s to delegacijo

Volunteer work projects

Köhlerjeva cementna strešna opeka

z zarozi in brez zarozi je trpežnejša in cenejša kot vsaka druga opeka.

V zalogi jo ima vedno v poljubnih množinah izdelovatelj

Jvan Jelačin, Ljubljana.

Zahtevajte cenik. 1936

Ravnetam vedno velika zaloga

Portland cementa.

Varstvena znamka.

RHEUMA PROTINI ISCHIAS

Odprto od 1. aprila do 1. novembra.

Nizke cene kakor doslej, vključno z primernimi novostmi. — 1. septembra do 1. junija 30% znižanje cene.

Čudoviti zdravilni uspehi. Radioaktivna termalna kopel 35—44 °C

Krapinske Toplice

Zdravljenje s pitjem termalne vode.

Razpošiljalnica termalne vode. Frekvence 6000 oseb.

Hrvaško (Hrvaška Švica).

Basin, marmorne, pršne kopeli, mahovnatne kopeli, fango, sušarji. — Prospekte in pojasnila daje kopališko ravateljstvo in kopališki zdravnik dr. Maj.

Pravilni naslov samo: Krapinske Toplice, Hrvaško.

Zdraviliški dom, 200 komf. sob, prekrasen park, terasa, zdraviliški salon. Stalna vojaška zdraviliška godba, liti, telefon, avtomobilska garaža, posejanje avtomobilov.

Na železniški postaji Rogatec (stranska postaja južnoželeznične proge Dunaj-Trst) zveza z avtomobilskim omnibusom pri vlakih ob 11 uri 16 m dop. in 5 uri 29 m pop. Na železniški postaji Zabok zveza z avtomobilnim omnibusom pri vlakih ob 19 uri 20 m dop. in 4 uri 4 m pop. 1. maja do 1. oktobra.

Spreten trgovski pomočnik

kolonijalne ali podobne stroke, star od 20 do 25 let se sprejme v fini mestni trgovini. Vpoštevali se bodo samo ponudniki s prva referencami, obeh deželnih jezikov zmožni v besedi in pismu. 1951

Natančne ponudbe s prepisi izpričeval pod „W. O. 7592“ opravlja anonimna ekspedicija Rudolf Mosse na Dunaju, 1. Seilerstraße 2.

Prvi goriški prevoz pohištva

Lastni zaprti vozovi različne velikosti. Gre tud v hribovite kraje! Železen voz za stroje vsake teže in za drugo blago. Cene zmerne. 1710

Gašpar Hvalič,

spediter v Gorici, Via Vittorio Alfieri št. 5. Telefon št. 127.

Proda se iz proste roke hiša

na Viču pri Ljubljani z gospodarskim poslopjem, vrtom za zelišče, hlevom in kletjo. — Več se izve v gostilni pri „Figovcu“ na Dunajski cesti v Ljubljani. 1879

Orožje vseh vrst

Hamerlejeve puške, trocevke, lancetrice, floberti, samokresi itd. po tvisniških cenah. Popravila najceneje. Udobni plačilni pogoji. 10 dni na ogled in poizkušnjo.

F. Dušek, tvornica orožja,

Opečno št. 76 na stat. dr. Čačok.

“OLLA”

specialiteta gumija po današnjem stanju znanosti dokazano najboljši GUMI. Dobiva se po vseh lekarnah in drogerijah.

Zahtevajte, da Vam Vaš dobavitelj da OLLA in ne dajte si manjvrednih posnetkov za isti denar kot OLLA hvaliti za „ravno tako dobro blago“.

Ilustrovan, poučen in originalen cenovnik z navedbo prodajalšč zastoj od 300 do 1000. Praterstr. 87. 1000

Edino zastopstvo znamke KINTA

je v teku in trpežnosti nedosežno kole sedanosti. 1053

Zaloga Puchovih koles.

Kolesa sprejema v popravilo, omaj, hranje in ponikljanje ter izposojevanje koles.

Zočna, solidna in cena izvršitev.

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Ceniki zastoj in franko.

Največja nesreča

ki more človeka doleteti, je gotovo dolgotrajna bolezen, ko človek hira brez upanja rešitve in vendar bo še mnogo trpečih dobilo rešitve, ako nastopijo v doseg zdravja prava pota. Mnogo bolnikov še ne ve, da imamo v galvanski trajni elektriciteti sredstvo, s katerim uspešno pobijamo splošno živčno oslabelost, revmatizem, glavobol, pomanjkanje spanja, potrtost, okromelostne stanje, nevrologije, motenje prebave vled neravnosti, malekrvnost, oslabelosti vseh vrst in najrazličnejše ženske bolezni itd. Naš zdravilni način smo popisali v zanimivi knjižici, ki jo pošljemo vsakemu, ki se na nas obrne gratis in franko pod zaprto kuveto in brez vsake obveznosti. Se nikoli ne ni v Avstriji tako dragocena, poučna knjiga brezplačno nudila občinstvu.

Elektro-terapevtska ordinacija

Dunaj, 1. Schwangasse 1, Mezzanin, Abt. s/2.

1723 5/6 1910.

Kupon za brezplačno knjigo.

Na Elektro-terapevtsko ordinacijo na Dunaju, 1. Schwangasse 1, Mezzanin Abt. s/2.

Prosim pošljite mi knjigo: „Razprava o moderni elektro-terapiji“ gratis in franko pod zaprto kuveto.

Ime: _____

Naslov: _____

Nihče naj ne zamudi priti in čuditi se!

Po tovarniških cenah se prodajajo zaradi opustitve naše tvorniške zaloge

samo še 8—10 dni.

Govorilni aparati od K 15-00 naprej.

Plošče, ki so doslej veljale K 4.—, sedaj K 1-35, K 2-20 in K 2-50.

Orkestrioni od K 300 naprej.

Ljubljana, Sodnijska ulica šte. 4

Kupci dobo 50% popusta.

F. Machinek & sinovi, Dunaj - Lipsko - Praga - Brno.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Reservni fond K 40.012.797.— — kapitalsni odloščadno in kapitalno K 100.000.000.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsakezi slovanske-narodne upravo.

Vsa poslovanja daje: čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospiški ulici šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 1942 vplačili.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Glavna hiša: Dunajska ulica št. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na kratko in na dolgo roko ter p 4 1/2% obrestje od dne vloge po št. 14

Kupci in prodalci strokov in vrednostne papirje vseh vrst po čistem kurzu.

Zagrebski Franck

prporočujemo kot najboljši pridatek! za kavo!

Varstvena znamka: Sidro.

Liniment. Capsici comp.

nadomestilo za

Pain-Expeller s sidrom

priznana izobrazba, bolečine teletete in odvajalne masle ob prehlajenju itd. po 80 h, K 1-40 in K 2.— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v skatijah z našo varstveno znamko „sidrom“, potem je vsakdo prepričan, da je dobil originalni izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Elisčina č. 5 nova.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.

Sezija od 1. maja do 30. oktobra.

Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revma, tizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Francovih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITA.

Soba od K 1.— naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzojavna postaja Stubica. Postaja za interurbani telefon.

Oklic.

Iz konkurza Franceta Lubšine v Trebnjem prodaja se zaloga raznovrstnega

manufakturnega blaga, železnine, usnja, specerije, prodajalniška in hišna oprava

v cenilni vrednosti 12.770 K 22 v najboljšemu ponudniku.

Cenilni zapisnik je na vpogled pri todnji in podpisanem upravitelju v Trebnjem.

Zalogo blaga je mogoče ogledati od 2. do 9. junija 1910 v prodajalni v Trebnjem.

Ponudbe je staviti pismo do 10. junija 1910

na naslov upravitelja dr. Andreja Kuharja, c. kr. notarja v Trebnjem ter priložiti 10% cenilne vrednosti kot vadij v državnih papirjih ali vložnih knjižicah kakega kranjskega hranilnega zavoda ali banke.

Blago in oprava se odda najboljšemu ponudniku, ki ima izkupilo do 27. junija 1910 poravnati v roke dr. Andreja Kuharja s 6% obrestmi od dneva sprejete ponudbe.

Zdražitelj mora do 28. junija 1910 blago in opravo iz prodajalne in stranskih prostorov proč spraviti ali se s posestnikom hiše sporazumeti, poprej pa vse izkupilo poravnati, sicer zapade ves vadij v korist konkurzne mase in je zdražitelj odgovoren s svojim ostalim premoženjem za vso škodo in primanjklaj, ki nastane vled nove dražbe.

Upravitelj sporazumno z upniškim odborom pridrž si pravico do 11. junija 1910 sprejeti najvišjo ponudbo ali zavrniti.

Dr. Andrej Kuhar, s. r.

upravnik konk. mase.

2 mizarska pomočnika sprejme takoj

1. Kralj v Tržiču na Gorenjskem.

Iščem stanovanje

od 1. julija naprej, obstoječe iz 3 sob s kuhinjo in drugimi prostori, po možnosti tudi s kopalno sobo. 1912

Ponudbe na naslov: „Hrvat“, poste restante, Ljubljana.